

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, tar velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Za naročbe brez izdodbe vpošiljave naročnine se ne obračuna. — Za oglasila se plačuje od petdesetopne pet-veste po 12 h, če se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolije pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Prememba v ministrstvu.

Nenadoma se je zgodila v Gautschevem ministrstvu prememba, ki je za politično prihodnost presničnega pomena.

Odstopila sta naučni minister Hartel in trgovinski minister baron Call. Ta odstop ni posledica kake krize v ministrstvu, ne kakih osebnih diferenc, marveč se je zgodil, ker se pripravljala baron Gautsch na parlamentariziranje svojega ministrstva.

Že ko sta Hartel in Call vstopila v ministrstvo, sta to storila z namenom, da čim prej resignirata. Minoli teden je baron Gautsch konfiriral z različnimi merodajnimi politiki. V soboto je poklical Hartla in Calla k sebi in jima povedal, da naj odstopita, ker potrebuje njiju portfelja in oba sta mu takoj ugodila.

Na Hartlovo mesto je prišel kot začasni vodja naučnega ministrstva dosedanj podpredsednik nižjeavstrijskega dež. šolskega sveta baron dr. Bienert, na Callovo mesto kot začasni vodja justičnega ministrstva sekijski šef grof Auersperg. Vlada šteje zdaj štiri ministre in štiri voditelje ministrstev — kar se nikakor ne da vzdržati.

Prememba, ki se je zgodila v ministrstvu, je samo provizorična. Zgodilo se je zdaj, ker se v kratkem snide drž. zbor in nastane s tem potreba, da se ustvari v parlamentu take razmere, da bo vlada mogla izhajati.

Madžarski problem je tista moč, ki sili Gautscha, da si zagotovi v državnem zboru trdno večino. To more le doseči, če da tej svoji večini zastopnikov v ministrstvu. S parlamentarno rekonstrukcijo ministrstva hoče Gautsch doseči, da se ustanovi nova politična situacija, da se ustvari nova koalicija strank, ki naj mu pomaga zavzeti napravo madžarskemu

problemu primerno pozicijo in ki naj omogoči, da se bo sislitvanski parlament ravnal v tem oziru po željah dvora.

Gautsch ne more svojega namena drugače doseči, kakor da združi Nemce, Čeha in Poljake in jih pridobi za skupno delo. V parlamentu se pripravljala deško poljsko-nemška zveza, ki naj po Gautschevih željah postavi v kot vsa narodna in kulturna vprašanja in naj se posveti madžarskemu problemu.

Zgoraj označena prememba v ministrstvu opravičuje mnenje, da se je Gautsch že porazumel s Čehi in z Nemci, da so že ustvarjeni predpogoji za parlamentariziranje vlade, saj bi sicer Hartel in Call ne bila odstopila. Nekaki dvomi nas pa vendar obhajajo. Težko je namreč verjeti, da bi se bili Čehi zaradi kakega ministrskega portfelja kar odpovedali zahtevam, za katere se bore zdaj sedem let, ter privolili, da se te zahteve postavijo v kot. In težko je tudi misliti, da bi se pri tako velevažni stvari Čehi prav nič ne ozirali na druge Slovence. In zato menimo, da morda vendar še ni izrečena zadnja beseda in da še ni gotovo, če se baronu Gautschu njegovi nameni, o katerih ni sedaj nobenih dvomov več, tudi posredujejo.

Pismo iz Hrvatske.

V Zagrebu, 11. septembra.

(O Zagrebu. — Dr. Frank v Dalmaciji. — Justh v Zagrebu. — Pamfletisti.)

V naši žurnalistiki se zdaj vodi polemika o vplivu in pomenu glavnega mesta Zagreba. Ta razpor je izzval reški „Novi List“. On je prvi zastopnik takimenovanega provincijalizma, a kot dnevnik, ki najbolj vpliva na hrvatskem Primorju in v Dalmaciji, propagira emancipacijo od Zagreba. Zastrupljene naše strankarske razmere

in ljuti njegovi nasprotniki, ki gospodujejo danes v Zagrebu, mu dajo še več gradiva za napadanje na „zagrebško“ politiko. Jako je zanimivo in ne manj zabavno, opazovati vse te naše „branitelje“ glavnega mesta.

Khuenova vlada, ki je nameravala „pacificirati“ hrvatski narod, je v prvi vrsti delala na to, da popolnoma pokori Zagreb.

Ko je prišel Khuen na Hrvatsko, je v zagrebškem mestnem svetu vladala večina opozicijskega takimenovanega „Obzorje“ stranke. Ker ta tiran ni mogel kaznovati Zagreba s tem, da bi mu vzel kako oblastvo in je premeštil v kako drugo mesto, ali kako drugače zmanjšal njegov kulturni pomen, kakor je storil z drugimi opozicijskimi mesti, n. pr. s Križevci, s Karlovcem, s Siskom itd., zato je najprej razpustil mestni zastop in dal potem v saboru sprejeti škandalozni občinski zakon, s katerim je popolnoma zadušil vsako avtonimijo mest in občin. Župani so tedaj postali faktični vladni uradniki. Z groznim volilnim redom za mestne zastope, po katerem redno prevladujejo uradniki v prvih dveh razredih vse druge volilce, omogočil si je večino skoro v vseh mestih. Župan v Zagrebu je postal po odličnih, svobodnih meščanih najrevnejša Khuenova kreatura, Mošinsky, ki je vladni uradnik in je to ostal tudi kot župan. Človek, katerega ni izvolilo meščanstvo, marveč ga je Khuenova komanda posadila na župansko mesto, se je povsem naravno slepo ravnal po tej komandi. In nastala je v Zagrebu policijska strahovlada. Vrhutega je Mošinsky še s svojim privatnim življenjem mnogo pomagal, da je bilo njegovo županovanje dolga vrsta samih sramot. Zagreb je pretežno uradniško mesto, in se neodvisno meščanstvo, kolikor ga je, ni upalo začeti odločne borbe zoper khuenovščino, nego se je umaknilo v pasivnost. Sledila je doba malodušnosti na eni strani in streberstva na drugi

strani. Takrat je — sredi devetdesetih let — polagoma prišel na površje dr. Frank. V tem, ko so „Obzorjaši“ pustili vsako delo in vsako agitacijo med meščanstvom, je dr. Frank hitro pojmlil situacijo ter si pričel pridobivati terena med malimi obrtniki in obrtniškim delavci. Trudil se je nemorno na razne načine, časih po demagogični metodi in tako si je ustvaril v Zagrebu primerno močno skupino, ki mu povsod slepo sledi. Zastopniki tretjega volilnega razreda v mestnem svetu so Frankovci. Edini dr. Frank ima v Zagrebu tako kompaktno stranko in zato ima tudi njegova starčevičijanska politika čisto lokalni, zagrebški karakter. Frankovci ne vidijo ničesar, kar se godi izven Zagreba, na vse gledajo skozi zagrebška očala in tako prihajajo v nasprotje z realnimi razmerami v deželi. Frankovci so priredili one sramotne septembrske izgrede proti Srbom 1. 1902., dr. Frank se je s tem javno pohvalil v saboru, a vendar so njegovi glavni ljudje (tudi njegov sin) radi tega imeli veliko srečo pred sodiščem. Ko se je 1. 1903. pričela borba proti Khuenu, je bil Zagreb na čelu tega boja, a pri tem je imela glavno besedo napredna mladina; ob tej priliki so bili zaprti vsi opozicijski časnikarji, dočim so popolnoma prizanesli redakciji „najradikalnejšega glasila“ „Hrv. Prava“.

Te reminiscence se vsiljujejo človeku, ko čita silne tirade v „obrambo“ Zagreba v madžarsko-khuenovskem „Dnevem Listu“ in v Frankovem „Hrv. Pravu“. Ti se sedaj usiljujejo za „branitelje“ mesta Zagreba! Prvi so z brutalno silo zavirali njegov svobodni razvoj, drugi so ga s svojimi izgrede (še nedavno napram celjskim Slovincem) sramotili pred slovenskim in kulturnim svetom.

Zagreb ima bodočnost in postane brez dvoma pravo srce hrvatskega naroda, ako bo hodil po onem potu prepoda, na katerega je krenil nepozab-

nega leta 1903. — v znamenju osvobodjenja od khuenovščine in njenih slug.

* * *

Pretekli teden, v petek, so imeli Starčevičanci shod v Splitu.

Na ta shod je odpotoval od tod tudi dr. Frank sam.

V Dalmaciji vodi starčevičijansko politiko pop Ivo Prodan, ki je, kakor je sicer pošten človek, opetovano prišel v nasprotje z zagrebškim vodstvom. Zato se je odpravil v Split dr. Frank sam, da ga čim bolj priveže na Zagreb. Ker je nad vse prebrisan, ni došel v takšnem poslu — praznega žepa.

Prodanovo glasilo „Hrvatska Kruna“ postane dnevnik, zato jo je Frank takoj podprl s 4000 K — kakor je javilo v lepi obliki samo „Hrv. Pravo“.

Sicer pa niso v Dalmaciji nič posebno navdušeni pozdravljali dr. Franka.

V Splitu so celo priredili proti njemu burne in velike demonstracije.

* * *

V soboto in v nedeljo je bil v Zagrebu že zdavna oglašeni predsednik ogrskega parlamenta Justh. Prišel je semkaj v spremstvu bivšega hrvatskega ministra Josipoviča samo z namenom, da se „informuje“ o političnih razmerah.

Konferiral je z raznimi političnimi osebami — tudi z voditeljema napredne stranke dr. J. Lorkovićem in dr. Heimerlom.

Žalibog, da nimamo kompaktne opozicijske koalicije, kakršno bi radi osnovali naprednjaki, ki bi eventualno lahko pričela resna pogajanja s tem odličnim politikom.

* * *

Anonimni pamfletis v „Hrv. Pravu“ nadaljuje svoj posel in stavlja vedno nova vprašanja na urednika Supila. S temi vprašanji bi rad Supila označil, kakor da bi bil plačan iz Belgrada.

LISTEK.

Narodna vzgoja našega ženstva in višja dekliška šola ljubljanska.

(Dalje.)

Z navedenimi razlogi smo hoteli dokazati, kako nujno potrebne so višje dekliške šole, ako hočemo s pomočjo ženstva osigurati svoj narodni obstanek. Sedaj pa preidimo k nekaterim aktualnim vprašanjem, ki se tičejo edinega takega zavoda, ki ga imamo, to je mestna višja dekliška šola v Ljubljani. Sicer se preustroji v doglednem času v ženski licej; pa kar velja o njej, veljalo bo tudi o name-ranem liceju.

Zadnimo takoj pri vprašanju, katere deklice naj se sprejemajo v višjo dekliško šolo. Človek bi mislil, da v tem oziru ne more biti nika kega dvoma. Sprejme naj se vsaka deklica, ki dokáže s prištevom ali s sprejemnim izpitom potrebno pred izobrazbo, kakor je to običajno skoraj pri vseh javnih zavodih, ki imajo namen dajati splošno izobrazbo.

Temu pa ni tako. Ugovarja se: Višja dekliška šola ljubljanska ni namenjena za deklice iz vseh slojev,

ampak samo za one iz boljših in najboljših krogov. — Potemtakem bi bila nekako slovensko žensko tere-zijanišče, samo da aspirantini ni baš treba dokazati gotove vrste plemenitih pradedov, ampak samo to, da spadajo njeni starši med boljše in najboljše kroge.

Ni težko uganiti, da bi ravnateljstvo, ko bi se pri sprejemanju gojenk hotelo strogo ravnati po tem postulat, mnogokrat prišlo v nemalo zadrego. Saj ni vedno lahko določiti, koga naj prištevamo med boljše kroge in kuga ne. Kaj naj odločuje: stan, izobrazba, premoženje ali celo samo obleka? Končno lahko vsakdo, ki nosi, rešimo, ob slovesnih prilikah frak in cilinder, prištevava sebe med boljše kroge, ne da bi se mu moglo nasprotno dokazati.

Ni nam treba še posebej omenjati, da je ta zahteva velik anahronizem z ozirom na socialni tok današnjega časa, ko se povsod olajšuje nižjim slojem možnost, da se povzpnejo med višje sloje, zelo šudna pa je z ozirom na nas Slovence, ki se imamo za vse, kar smo dosegli na političnem in kulturnem polju, zahvaliti le močim in ženam, katerim je tekla sibel pod slavnato streho. Pribiti hočemo samo to, da je naravnost krivična. Za vzdrževanje

višje dekliške šole prispevajo vsi sloji ljubljanski, višji in nižji, in ti, kakor znano, razmeroma več ko oni. Kto torej bi se dalo opravičiti, da bi se hčerke enih vanjo sprejemale, drugih pa ne? Ali celo hčerke boljših izvenljubljskih, oziroma izvenkranjskih krogov, ki nič ne prispevajo, naj bi se sprejemale, hčerke nižjih ljubljanskih, ki prispevajo, naj bi se pa ne smele!

Vendar vsi ti pomisleki bi se dali že še prezreti, ker se tičejo kolikor toliko le teorije. Na vsak način se pa mora uvaževati sledeči razlog: Iz višje dekliške šole naj prihaja ženstvo, ki je izobraženo, narodno in klerikalnemu vplivu nepristopno. Množiti število takih žena je njen prvi in glavni namen; kajti čimveč izobraženih, narodnih in klerikalnemu vplivu nepristopnih žena imamo, temboljše je za bodočnost in napredek našega naroda. Slabo bi pa izvrševala višja dekliška šola ta svoj namen, ko bi se pretežni večini učenk, ki se oglašajo za sprejem, zapirala vanjo pot iz edinega razloga, ker ne spadajo med „boljše in najboljše“ kroge. Ako hočemo, da bo naš narod kdaj prebujen in sveden, moramo širiti prebujenost in zavednost med maso narodovo in zato nam mora biti ne samo prav, ampak uelo po

volji, da hrepni po višji izobrazbi kolikor mogoče veliko število zastopnic nižjih slojev.

Sicer si pa oglejmo, predno dalje razpravljamo, takozvane naše naj boljše kroge. Ker nimamo plemstva niti visokega uradništva, moremo med nje prištevati samo kapitaliste, tovarnarje in veletržce. Zdaj pa vprašam: Koliko pa je takih, v resnici narodnih rodbin? Tako malo, da bi bili razredi višje dekliške šole precej prazni, tudi ko bi se vse njih hčerke šolale na njej. Faktično je pa čisto drugače. Ti krogi, očitno posnemajoč aristokracijo drugih narodov, pošiljajo svoje hčerke navadno v mednarodne francoske zavode ali pa tudi naravnost v prononsirane nemške. V teh se Slovenke raznarodijo, se pa vsaj nemščini priučijo, v onih postanejo sicer samo narodno indiferentne, zato pa, ko pridejo iz zavoda, nobene jezika dobro ne znajo, najmanj seveda slovenski. Temu pa ni odpora, dokler se smatra med njimi za moderno to, kar je bilo, recimo, pri Nemcih pred dobrimi petdesetimi leti. Dandanes bi nobeden Nemec meščanskega pokolenja ne pustil svojih hčera francosčini na ljubo mednarodno vsgojevati, niti bi ne govorila nobena Nemka v vsakdanjem življenju v drugem jeziku ko v ma-

terinščini. Kako je pa v tem oziru pri nas, zlasti izven Kranjskega, tega nam niti omenjati ni treba.

Najbolj narodni in napredni so, kakor pri vseh narodih, tako tudi pri nas takozvani boljši krogi: trgovci, obrtniki, uradniki in spleh meščanski sloji. Ti bi dajali višji dekliški šoli tudi največji kontingent gojenk. Ker pa navadno niso tolikanj premožni, da bi samogli s premoženjem svojim hčeram zasigurati bodočnost, zato skrbje, da njihove hčerke zadobe poleg splošne, tudi strokovno izobrazbo, s katero bi si eventualno mogle kruh služiti. Dokler pa pri nas ni službenih mest za doktorice in profesorice, in teh menda še ne dočkamo kmalu, dotlej bo pač služba ljudske učiteljice še vendar najbolj zaželjena. In to je vzrok, da želi vsak skrbni oče, ki nima posebnega premoženja, da bi se njegova hčerka vsposebila za učiteljski stan. Ker pa, kakor znano, državno žensko učiteljice vsprejema le omejeno število kandidatkin, zato je potrebno, da se tudi gojenkam višje dekliške šole omogoči, eventualno se pripravljati zanj. Ako ne, bodo naše deklice polnile privatno uršulinsko in ravno-kar ustanovljeno nemško žensko učiteljice.

(Konec prih.)

Prvič je stavil nanj 11 vprašanj, drugič 15, sedaj pa že 19 — a je vkljub temu še vedno dolžan dokazov. Če bo tako nadaljeval, ne bo najljubši Frankovec več pričakoval od njega dokazov — vsakomur bo dovolj in preveč samih vprašanj, ki sama na sebi odkrivajo vso nagoto tega pamfletista.

Najnovejša verzija, ki sem jo izvedel iz zanesljivega vira, označuje kot pisca onih „tajinstvenih“ odkritij — hrvatskega beletrista A. G. Matosa, ki živi sedaj v Beogradu in se večno bori z gladom, a piše tistemu, ki ga plača najbolje. No, „Hrv. Pravo“ ga plača za taka odkritja brez dvoma bogato!

Lep junak to, ki navaljuje v ime nu „morale“ na Supila! △.

Belgrajska pisma.

XIII.

(—ut.) Ko so bili radikalni demokrati še v opoziciji, napadali so zelo radi radikalno vladu, da svoje osnove skriva pred javnostjo. Radikalni demokrati so dokazovali, da se protivi tako skrivanje principom demokratizma, ki zahteva, da bodi javnost vedno dobro informirana o vseh važnejših vprašanjih, ki jih misli vlada rešiti.

Ti napadi na radikalno vladu niso bili neopravičeni, ker je Pašićeva vlada pri vprašanju posojila in oboroženja vojske — in to so zelo važna vprašanja! — pustila javnost v popolni temi, ker ji ni dala nobenih informacij o teku pogajanj, tako, da javnost do zadnjega časa, ko je predlog o posojilu prišel že pred narodno skupščino, niti vedela ni, pod kakimi pogoji je posojilo sklenjeno.

Z vso pravico se je torej pričakovalo, da bo radikalno demokratska stranka, ko pride na vladu, malo več respektirala javnost in jo vedno dobro informirala o svojih namerah v važnih državnih vprašanjih, da se da priložnost pravočasni in temeljiti kritiki. In res, radikalno demokratska vlada se zaveda svojih dolžnosti, oziroma vsaj za sedaj se zaveda te svoje dolžnosti, a bodočnost bo pokazala, ako bo vlada ostala dosledna.

Teh dni je vojni minister Antonić pozval k sebi zastopnike vseh belgrajskih dnevnikov in je pred njimi najprej razvil zgodovino vprašanja o nakupu novih topov, a potom je izjavil v imenu vlade, da ona namerava izvesti sporedne poskuse topov iz različnih tovarn in potem namerava nakupiti za srbsko vojsko one topove, ki se pri poskusih pokažejo za najboljše. Poskusi bi se imeli vršiti pri Kragujevcu in bi trajali nekaj mesecev.

Pri vprašanju o nakupu novih topov je torej srbska javnost na čistem — hvala demokratizmu sedanje vlade. Ako bo sedanja vlada tudi zanjeprej tako postopala, bo koristila ne samo državi, ker se bo na ta način vsako vprašanje pravočasno moglo podvreči kritiki, nego bo koristila tudi sebi, ker

si pridobi simpatije javnosti. Pašićevi vladi je veliko škodovala ravno tajnost, v kateri je reševala važna vprašanja.

No, pa poskusov topov menda vaeeno ne bo. V zadnjem času se je namreč zvedelo, da ste se pozivu vlade, da tovarne pošljejo k poskusom svoje topove, odzvale samo dve tovarni a za dve tovarni ni vredno poskusov, nego odide najbrže ena komisija v inozemstvo in prouči vse tovarne topov. Mnenje te komisije se bo potem tudi upoštevalo pri nakupu topov.

V Makedoniji se nadaljuje klanje. Arnavti zopet pretijo, da začnejo živo akcijo proti Srbom v kosovskem vilajetu, kakor bi njihova divjaštva že tako ne bila taka, da je vsled njih položaj Srbom v kosovskem vilajetu neznosen, ker je vsak dan ubitih po nekoliko Srbom. Arnavti so sedaj osnovali nekako nacionalno ligo, ki ima nalogo, ubijati Slovence. Sicer Arnavti v ligi niso edini — temveč narodu je prepričani v krvi — ali vseeno makedonski Slovani čutijo, da liga deluje. Dosedaj se je tudi ubijalo, ali brez sistema, sedaj ubijajo pa Arnavti po nekem določenem načrtu. Srbska vlada je sicer vložila pri porti noto, katero so podprle tudi vlade velikih sil, ali to bo slabo pomagalo, ker turška vlada je absolutno nemočna naspram Arnavtom in jim ne bi mogla priti do živega tuda, ko bi hotela, ker Arnavti se ne bojijo niti turške vojske. Ta narod, ki je popolnoma nedostopen vsaki kulturi, bi se moralo razorožiti, drugače ne preneha krvavo klanje po Makedoniji. Ali za razoroženje teh divjakov bi trebalo energične akcije od strani turške vlade, a ona na tako energično akcijo niti ne misli, ker ima v teh divjakih v slučaju vojske izborne bojovnike. In nato je položaj makedonskih Slovanov ne samo neznosen, nego tudi brezupen, ker se nič ne stori in ne misli storiti za poplavljanje njihovega položaja.

Srbski prestonaslednik Juri je potoval po inozemstvu in se je povračal v domovino iz lastne inicijative čez Bosno. Hotel je videti kraje, kjer se je njegov oče, sedanji srbski kralj, boril za srbsko svobodo in kjer še sedaj zdihujejo Srbi pod bičem novega gospodarja, ki od prejšnjega v bivstvu ni nič boljši, samo je ta mala razlika, da so Turki ubijali materialno, a sedanji gospodar, ki je zelo naidahnjen od „moderne kulture“, uničuje ta narod na finejši način: ubija ga moralno in ekonomsko. Rezultat je isti, samo so sredstva različna.

Prestonaslednik je hotel v Sarajevu prenočiti, ali ni mogel, ker ni v nobenem hotelu dobil prostora, a to je delo sarajevske vlade, ki je hotelom sporočila, naj se na ta način izgovorijo. Imajo pač strah pred majhno sicer, ali moralno močno Srbijo in pred srbsko nacionalno mislijo! — Prestonaslednik se je mudil samo nekaj ur v Sarajevu, a potem odpotoval čez Brod v Belgrad.

*

„Slovenčevemu“ belgrajskemu dopisniku, ki se spodika na svojih pismih, imam danes sporočiti sledeče: Ni zadnja časnikarjev-dopisnikov, da kritikujejo dopise v drugih listih, nego da svoj list kolikor mogoče bolje informirajo o vseh pojavih v onih krajih, odkoder dopisujejo. Izjema se dopušča edino dopisnikom, ki delujejo za eno ali drugo stranko, n. pr. dopisnikom ljubljanskih listov po Slovenskem. G. Šij., belgrajski dopisnik „Slovenca“ tega ne ve, kar se mu ni čuditi, ker je začel svojo časnikarsko karijero v revolverskem listu prvega reda, „Malem Žurnalu“, a nadaljeval jo je v še slabših listih („Opozicija“ in „Narodni List“), ki so tako gnusni, da jih dostojen človek ne prime v roke, ker se boji, da bi si jih umazal. Ne bi se mi zdelo vredno, odgovarjati na njegove izpade, ali vseeno hočem podati tukaj nekaj primerov njegovega dopisovanja. Torej en dopis: Prizren (napisano v Belgradu) tega in tega. Arnavti so ubili dva Srba N. N. in N. N. Oba sta bila odlična patrijota in je njuna smrt velika izguba za srbsko stvar na Turškem. Drugi dopis: Bitolj (pisano v Belgradu, a razdalja izmed Bitolja in Belgrada je večja kot izmed Belgrada in Ljubljane) tega in tega. Kakor v prvem dopisu itd. Sami dopisi, ki niso dopisi! Vsi se smejejo, ki jih čitajo, ker take dopise bi lahko pisal vsak otrok, ko konča ljudsko šolo, („Slovenčev“ dopisnik v istini ni več končal kot štiri razrede!), kjer se je naučil pisati.

Škoda dragocenega prostora v listu, pa ne bom dalje govoril. Rečem samo to še, da jaz nisem časnikar, ki lovi „senzacije“, pa tudi „Slov. Narod“ ni list za senzacije, nego resen list. Zato moji dopisi ne morejo biti taki, kakor so dopisi g. Šij. Ako bo pa g. Šij. še nadalje mislil, da je njegova zadača kritikovati dopise v drugih listih, ki njemu niso po volji, posvetim mu tako, da bo pomnil vse svoje žive dni. Čudim se „Slovencu“, da take stvari sprejema. Ako misli, da bo to reklama zanj, se moti zelo, ker dopisi g. Šij. so zelo slaba reklama in ako jih začne kritиковati — kar pravzaprav ni moja navada, ali izzvan izidem na mejdan — se jim bo slaba godila. Imel bi veliko tega povedati, kar g. Šij. ne bi bilo prijetno!

Spremembe v ministristvu.

Dunaj, 12. septembra. Iz vladnih krogov se je izvedelo, da je naučni minister odstopil zategadelj, ker mu je zaradi ponesrečenih velikih akcij v naučnem ministristvu baron Gautsch od vzel zadnji čas referate o paralelkah v Opavi, o hrnskem vseučilišču in o italijanski pravni fakulteti. — Novi vodja trgovinskega ministristva grof Auersperg dobi obenem tudi posle industrijske in obrtne politike, kar je dosedaj pripadalo ministristvu notranjih zadev.

Deželni zbori.

Dunaj, 12. septembra. Deželni zbori se skličejo na dan 10. oktobra. Praga, 12. septembra. Ali se skliče tudi češki deželni zbor, je odvisno od konference, ki jo bo imel baron Gautsch v ta namen z voditelji češke in nemške stranke med državnosoborskimi zasedanjem. — V senemu so proti mirnemu delovanju v deželnem zboru. Tudi poslanec Klofač je izjavil v imenu čeških radikalcev, da se o predlogi glede volilnega reda ne sme pripustiti razpravljanje v deželnem zboru, naj stane, kar hoče.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 12. septembra. Odločitev se še tudi danes ni izrekla, dasi je bil baron Fejervary opetovano pri cesarju v avdienci. Baje je Fejervary drugič podal demisijo, a cesar si je pridržal par dni časa, da se odloči. Mnogo se ugiba v političnih krogih o tem, da je bil Fejervary celo uro v kabinetni pisarni. Baje se je tam razpravljalo, katere člane koalicije je pozvati ter so se obenem napisala dotična vabila.

Budimpešta, 12. septembra. »Magyar Ország« poroča, da je med pozvanimi tudi posl. Kossuth, ki je pozvan za soboto k cesarju, a v nedeljo mu sledi grof Julij Andrássy. — Nekdanji Fejervaryjevega ministristva pa je izpovedal, da demisija še ni podana, pač pa ima baron Fejervary pooblastilo, da poda demisijo celokupne vlade, ako se ne doseže popolno sporazumljenje med krono in sedanjo vladu. Ni pa res, da bi bila nastala nasprotja tudi v gospodarskih in državnopravnih vprašanjih. Vlada ima pomisleke edino le soper splošno volilno pravico.

Madjari za Hohenzollernce.

Budimpešta, 12. septembra. Policija je prišla nekega Arpada Zigany, sotrudnika »Pesti Hirlap«, ker je sumljiv, da je spisal znano izdajsko brošuro, v kateri si Madjari žele vladarja iz pruske vladarske hiše. Zigany je priznal, da je mnogo pripomogel k sestavi in razširjanju imenovane brošure, toda vse to le po naročilu nekega gospoda, ki je z vladu v prijateljskih zvezah; njegovega imena pa ne sme izdati. — Preiskali so tudi Ziganyjevo ženo ter našli pri njej več spisov, ki kompromitujejo moža. — Baje je baron Banffy tisti, ki je brošuro naročil. Zigany je bil svoječasno tajnik barona Banffya. Zaradi ponesrebe na pošti je predsedel dveletno lečo. Zaprli so še par drugih sumljivih časnikarjev.

Trgovinske pogodbe z Bolgarijo in Švico.

Dunaj, 12. septembra. Trgovinsko ministristvo je obvestilo predsedništva trgovskih in obrtnih zbornic, da se je z Bolgarijo in Švico sklenil dogovor, da se glede trgo-

vinskega prometa s tema dvema državama do 31. decembra ničesar ne spremeni.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 12. septembra. Iz Aten je došlo poročilo, da so se uradnoile tri nove grške čete za Macedonijo. Ena teh čet, močna 200 mož, je že prekorajčila turško mejo ter se razdelila v tri čete za tri macedonske vilajete. Čete vodijo grški častniki.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 12. septembra. Vstaje v Kavkazu še vedno ni mogoče premagati, dasi povsod vojaštvo najodlošneje posreduje. V Baku so Tatari zopet vprizorili splošno klanje Armencev. Armenska dekleta in žene so najprej posilili, nato pa jih žive nataknili na kole. — Trgovina z nafto je ustavljena, vsled tega tudi parniki nimajo kaj voziti. Odslovljenih je na tisoče delavcev, ki so primorani se pridružiti revolucionarjem, ker nimajo kaj jesti, ako ne ropajo in krajejo.

Mir med Rusi in Japonci.

London, 12. septembra. Premirje se je oficijalno proglasilo po celem bojišču 1. t. m. Kmalu nato so prišli ruski častniki pod belimi zastavami iz svojih taborišč k Japoncem na obisk ter so bili povsod ljubezljivo sprejeti in pogoščeni. — Vest, da se je Komura poskusil usmrtiti, je popolnoma izmišljena. Zbolel je temveč za črevesnim katarjem, a zdravnik je napovedal, da bo že prihodnji četrtek lahko odpotoval v domovino.

Nemiri na Japonskem.

London, 12. septembra. V Osaiki je bil velik ljudski shod, ki je protestoval proti sklenjenemu miru, zahteval, naj se mirovna pogodba prelomi in ministristvo naj odstopi. Po shodu so nastali veliki nemiri, pri katerih je bilo tudi več oseb ubitih.

Rim, 12. septembra. »Tribuna« se poroča iz Tientsina, da so uporniki v Tokiju umorili rodbino Komure.

Dopisi.

Iz Preske. Dne 3. t. m. smo imeli v Preski šolsko veselico. Bilo je petje, otroška igra „Sirota“ in igra „Sv. grofinja Genovefa“. Zato veselico so bile odbrane same domače moči. „Kat. izobraževalno društvo“ pa je iznašlo novost, da dela šola s svojo veselico konkurenco z drugim društvom. Odbor je tedaj sklenil, da bodo izobčeni iz društva vsi oni, ki bodo sodelovali pri šolski veselici. (O sveta nevoščljivost!) In kakor zapuščajo podgane potapljačoč se ladjo, tako so zapuščali igralci in igralke, pevci in pevke svojega učitelja. Ostal je skoraj sam. V tem mučnem stanju je iskal in tudi našel pomoč pri svojih gg. kolegih v bližini. Dve večji vlogi igre „Genovefa“ in „Sirota“.

Dalje v prilogi.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Prvi del.

(Dalje.)

Na ključarjevem licu se ni premenila nobena poteza, niti trepalnice se niso ganile. Mirno in hladno se je glasil njegov odgovor.

„Se vedno, Vaša milost, hodi moja žena k otcu Petru k spovedi in po spovedi hodita skupaj molit in jokati na grob umrle vaše matere.“

Juri je prebledel in krčevito se je njegova roka oprijela železne palice. Najraje bi bil udaril, ali premagal se je, čeprav težko.

Tu lopov, je denar. Preste je natančno, tega ne pozabi; če izigne le en srebrnik, te seznanim z vrvo, ki visi na vesalnih Spravi se!

Moža sta divignila vrči in ju odnesla za stari ključarjem, ki se je previdno umikal k vratom, kakor bi se bal, da mu napravi Juri še kako neprijetno presenečenje. Ali devinski vladar se niti več ozrl ni na svojega ključarja, nego se obrnil do Hasana, ki je ostal v sobi in mu rekel: „Ali si slišal, kako besede sem moral pozreti? Ta lopov je spričo mene (dne 12. septembra)“

žalil spomin moje matere in jaz ga še zavrniti nisem smel, saj bi moral sicer priznati, da razumem njegovo žaljenje. Za vbojdljaj s šivanko me je Grimo udaril z mečem. To mu poplačam; krivavo mu to še povrnem.“

Hasan je samo povesil glavo, a znil ni nobene besede.

„Zdaj pa je čas, da se odpravim,“ je čez nekaj trenutkov menil Juri. „Pojd! Hasan in poglej, če je vse pripravljeno.“

Hasan je stekel po stopnicah, Devinski vladar pa je šel čez hodnik na drugi konec gradu, kjer je naletel na več vitezov in njihovih služabnikov. Za vsak spoštljivi poklon se je zahvalil z ljubeznim usmehom, za vsak vdani pozdrav je odgovoril z dobrohotno besedo in vitezji in služabniki so bili tega veseli.

Juri je stopil v prostorno sobo, kjer je bilo zbranih več vitezov pri zajtrku. Pokrivali so svojega gospodarja z butnimi klici in ga obšipali z vprašanji, kaj pomeni njegov ukaz, da naj se pripravi, da pojde. „Lep izlet Vam priredim, vrh mojih vitezov,“ je rekel Juri, sedel med njih. „Jaz se namakam na vaše moči in dnevih boja, zanašate se na mojo raz- sam v od uzinej megurz v njejavliš“

dočnost v dnevih miru. Zdaj imam denarja, da bi z njim premotil celo samotarja na Sveti gori pri Gorici tako, da bi Vam zapelal kakor kaka beneška lahkoživka. Pripravite se skrbno, prijatelji moji, da bodo dekleta po mestih odpirala okna in sipala na vas cvetlice, ki so jih prej poljubile.“

Plaskaje in vriskaje so vitezi vzeli to napoved na znanje in hrupno klicali svoje hlapce in svoje sužnje, da naj se podvzajo za odhod. Samo eden je molče slonel na svojem sedežu in se ni ganil. Bil je mlad in zal, a upadla njegova lica so izdajala, da ga ali tare velika skrb, ali mori brezupno hrepenenje. Juri Devinski ga je govoreč z drugimi vitezi opazoval od strani in v njegovih pogledih je bilo čitati, da se mu lepi mladenič smili v dušo.

„Kaj ne greste z mano, Konrad Sežanski?“

„V vojni je to moja dolžnost, go-spod milostivi,“ je z veliko resnobe odgovoril Konrad.

„V miru pa dokaz prijateljstva,“ je presrečno pripomnil Juri in položil Konradu roko na ramo.

Prijateljstvo, ali prijateljstvo? Konrad je odgovoril te besede tako očem zapeta, varq omara en itid

trpko, da mu je Juri ves ginjen stisnil roko.

„Pojd! Konrad, prosim te, pojd! z mano. Tudi vitez Marhland pojde z nami v Oglej.“

„In najbrže tudi njegova hčerka Juta.“

„Juta pride gotovo.“ Juri je to izrekel z vsem poudarkom, da bi mu Konrad raje verjel. „Juta zapusti stari grad v gorah, da preživi nekaj tednov na dvoru oglejskega patrijarha. Vleče jo tja —“

„Ljubezen do devinskega vladarja,“ se je oglasil Konrad in v njegovih očeh se je pojavil blisk, ki je pa hitro zopet ugasnil.

„Ali pa ljubezen do tebe, Konrad Sežanski,“ je resno dejal Juri. „Kaj ne uvidiš, da kaže neko zaupanje in nagnenje do mene samo, da prikrije bedakom svojo pravo naravo.“

„Kdo so ti bedaki?“ je zakričal Konrad in njegova roka se je oprijela meča.

„Prvi je njen mož, dični vitez Marhland, drugi in največji pa si ti, ki se daš voditi za nos in imeti za norca in ki žaluješ, namesto da bi se smejal in se veselil.“

„Molčite, molčite, Juri,“ je bolešno ojavavšav aN. aušivizk taonvazav eJ

vzkliknil Konrad. „Vi me ne umejete. Ljubil sem Juto dve leti; vsaka ura, vsak trenotek tih dveh let je bilo vse moje življenje posvečeno njej; bila je moja vera in moje upanje; ljubil sem jo tako, da sem bil srečen, če sem smel poljubiti tla, na katerih je stala njena noga. In potem je prišel dan, ko je kakor blazna pila vaše poljube, ko je pozabila na ves svet in Vam iz slavnostne dvorane sledila v Vašo spalnico. Ali pojmite, kake peklenške muke sem jaz takrat trpel? Kaj bi bilo, ko bi se zdaj sešel z njo.“

Smeje se je rekel Juri Devinski: „Zdaj bi bil ti na vrsti, če bi le hotel.“

„Ne govorite tako, milostivi go-spod; ne vzbujajte mi mnenja, da bi se tudi meni to posrečilo, kar se je Vam, zakaj če mi moral to misliti, bi jo zaničeval. Recite raje, da je bila krasna, zapeljiva spomladanska noč, da je vonj cvetlic Juto opijanih, da ste jo vi premotili, in jo naredili blazno ter je končno prevarali. Ali nikar ne recite, da pridem tudi jaz na vrsto, da razvnam tudi jaz v njenem srečju tista čuvstva, kakor Vi, kajti potem bom moral verjeti, da je zavržena ženska.“

(Dalje prih.)

vajola dvav ai eedleeb az snejemem

vefa“ pa sta prevzela g. Josip Brece, visokošolec in g. Janko Brece, abiturijent. Sodelovala sta pri igri celo dva letovičarja, in sicer g. Erih Eberle, jurist in g. Pavel Miklauc, abiturijent. Da pa je šolska veselica častno izpadla, ima posebne zasluge krajnji šolski nadzornik g. Franjo Jare iz Medvoda. Ko je zvedel, kako neki ljudje bojkotirajo šolsko veselico, nastopil je častno. Pojasnil je stvar svojim častitim letovičarjem. In prišli so na šolsko veselico od „vzhoda in zahoda“, so zasedli prostore in se veselili. Otroci „luči“ pa so odsotni škripali z zobmi. Domači „katoličani“ je bilo prav malo na veselici. Nekateri so se celo brezplačno vrnili notri, med njimi tudi neki član krajnjega šolskega sveta, ki ni za veselico prav ničesar storil. Rekel je: „Jaz pa imam pravico iti notri.“ Res lepo! Vkljub temu pa je izid veselice prav povoljen. Mnogo jih je tudi bilo (pa ne iz Preske), ki so vstopnino preplačali. Če tudi so podgane zapustile ladjo, se ladja vendar ni potopila. Podpisani se prav srčno zahvaljuje vsem gori omenjenim gospodom, vsem častitim gostom letovičarjem, gospi Emi Zerjav in gospe Berti Počkar za pobiranje vstopnine, g. M. Barletu, gg. učiteljem, oziroma nadučiteljem iz Pirniča, Reteča, Sore, Smlednika in Naklega za petje in sodelovanje pri igri, in sploh vsem, ki so kaj pripomogli, da se je veselica častno izvršila! Bog plači! — Šolsko vodstvo v Preski, dne 6. septembra 1905.

I. Kiferle, voditelj.

Brzjavke

ob priliki odkritja Prešernovega spomenika.

Ajdovščina: Društvo »Edinost« v Ajdovščini, zbrano v spomin Prešernovega genija, se pridružuje njegovim častitcem v klicu: Slava Prešernu! — Društvo »Edinost«.

Ajdovščina: Pridružujemo se beli Ljubljani. Prešerna, vsak Slovan naj slavi. — Občina Ajdovščina Aleksinac (Sibija): Slava Prešernu, velikomu sinu bratskega naroda slovenskega. — Nastavnici aleksinške učiteljske šole.

Aleksinac (Sibija): Opito slavljusih Slovan pridružuje se i klicu: Slava Prešernu! Živi brata Slovenci! — Budućnost družina djaka učiteljske šole.

Aspang: Slava Prešernu! — Stritar.

Belgrad: Pozdravljamo današnji veliki dan brate Slovenca. — Jovan Ivanič, šef i činovnici srpske tiskovne pisare.

Belgrad: Viteško društvo »Dan Šinje, odajući poštovanje neumrla Prešernu. Klicu: Slava mu! Živela brata Slovenci! — Predsednik: Miković.

Belgrad: Slava Prešernu! Slava narodu slovenski! Slava otrokom velike Slavije! Naj se zatrese pod Balkanom zemlje tlak da se vremena bodo nam zjasnile, da nad zemljo pod Triglavom nestane mrak. Ker največ sveta otrokom sliši Slavec. — Mil. Vukasović, Stibil, Stojanović, Milojković, Gavrilović, Bumbašerić.

Belgrad: Slava seni neumrla Prešerna tog velikog Slovenca, dija je misao i posle 100 godina uspela, da razbudi, osreši i danas okupi ispod Triglava a brčki zgrglaj sav slovenski jug. Razdragani ovom patriotskom prjajom, klicu iz dubine svojih duša: Živelo jugoslovanstvo! Pozdrav brati Slovenima! — Ličani, Šumadinac, Slovenac.

Belgrad: Sprečen, da se lično poklonim pred pesnikovim spomenikom, šaljam bratski pozdrav lepo Sloveniji. Hvala slovenskoj brati na novom svečanostu kulturnoga na predka Jugoslavije. Slava velikome Prešernu! — Ljubomir Jovanović, profesor.

Belgrad: Neke dub velikog Prešerna, kome spomenik danes odkriva bratski nam narod slovenački, zagreva i dalje jugoslovanse ideale i bude predteča lepše i srećnije budućnosti. — U ime učitelja kraljevine Srbije, glavni odbor učiteljskoga udruženja.

Belgrad: U ime knjige i škole čestita proslavu velikog slovenačkog Prešerna. — Ministar predsednik i prosvete Stojanović.

Belgrad: Slava velikome pesniku i rodoljubi dr. Franju Prešernu! Srpsko pozdravlja brati Slovenima i njihovim gostima. — Prof. Živjin Dačić, sekretar univerziteta.

Belgrad: Kolo srpskih sestara, čestita svojoj miloj brati Slovenima današnju svečanost i klicu: Slava velikom rodoljubi Prešernu! — Potpredsednica Ljubica Lukovića.

Belgrad: Esnaf saračko-sedlarški u Beogradu najverodostojnije čestita današnju proslavu. Slava velikom Prešernu! Starešina esnafa: Todori Trifunović.

— Belgrad: Današnju proslavu neumrla slovenačkog književnika Prešerna čestitaju brati Slovenima svi spediteri iz kraljevine Srbije. Slava Prešernu! — Uprava spediterskog esnafa.

Belgrad: Ko pod duhom Prešernovim stoji, ropstva se ne boji! — Odavić urednik »Nove Iskre«.

Belgrad: Eparh crkveni štita brati Slovenima proslavu odkritja spomenika zaslužnog književnika i pesnika Franje Prešerna, dija ime i trud danas proslavljamo, koji je pokazao puta brati Slovenima. Hijađili set kvi Sloveni. Pozdrav! Slava Franji Prešernu! — Jeremija Prokić crkvi.

Belgrad: Neumrlomu Prešernu slava! — Davorin Jenko, Vela Nigrinova.

Belgrad: U podizanju spomenika velikom slovenačkom pesniku vidi srpska kraljevska akademija potvrdu lepe budućnosti vrsnoga člana južnoga Slovenstva. Slovenaca i dogleda ostvarenja zajedničkih južnoslovenskih ideala. Slava Prešernu! Čast slovenačkom narodu! — Predsednik srpske kraljevske akademije S. M. Lozanić.

Belgrad: Čestitajući vam današnju proslavu u ime esnafa trgovačko magacijsko izvoznog, molim vas, da primite u zagrljaj i naše učeće bratske ljubavi, želimo, da ustrajete do potpunog ujedinjenja južnih Slovena. — Starešina esnafa: Dimitrije Mirković, trgovac.

Belgrad: Društvo »Srpska brata« u ime neoslobodjenog Srpska klanja se seni i spomenu najvećeg slovenskog pesnika i rodoljuba dr. Franje Prešerna. Slava najvećem slovenskom pesniku i rodoljubi Prešernu! Pozdrav bratski! — Predsednik: Golub Janić.

Belgrad: Pri današnjem otvorenju spomenika genijalnog Prešerna učestvujemo duhom u proslavi brata Slovenaca ispod Triglava. — Za esnaf kovačko-potkivački: Starešina Miloš Pivarski.

Belgrad: Puni nade, da će današnji dan doneti neizmerne koristi svima Jugoslovenima, kličemo zajedno sa vama: Slava velikom pesniku! — Redakcija »Delac«.

Beljak: Slava Prešernu! V zajedno z vsemi stanovci delamo za to, da največ sveta otrokom sliši Slavec. Slovensko omizje v Beljaku. — Zobec, Knafelc, Kustrin, Rožanec, Lamprecht, Knez, Košak in Šostarič z družinami, Podbrezarin soproga, Hochmüller, Šivic, Roblek, rodbina Lapuš, Eiler, Est Fani, Vreznig Mici.

Boršt: Dokler slovenski rod živi, Prešernu slava naj doni! — Slovensko učiteljsko društvo za koprski okraj. — Anžlovar.

Bovec: Vrlemu pesniku prvaku pošiljamo tudi migloboke vdanostne: — Udje katoliškega delavskega društva Bovec.

Bovec: Slava prvaku pavcev. Bovačkaitalnica.

Bovec: Slava Prešernu! Trg v zastavah — Bovačani.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. septembra.

— **Zelotje zabavljajo.** Borirani Luka Jeran ni zastoj živeli. Njegovi idijotski nazori o umetnosti so še danes v veljavi, seveda samo pri tistih nevednežih, ki se zbirajo okrog šenklaške cerkve. Muza na Prešernovem spomeniku pohujšuje duhovske kozle. Ti ljudje so pač tako meseni in razuzdani, da nimajo zmisla za umetniško lepoto in da jih pri pogledu na tak umotvor, kakor je muza na Prešernovem spomeniku, obhajajo samo svinjarska poželjenja. Z ljudmi, ki stoje na takem stališču, pa ni vredno polemizirati. Odgovoriti jim hočemo na drug način, s tem namreč, da pokažemo kako mislijo drugod o tej stvari. Danes smo v našem izložbenem oknu pri Sešarku razstavili fotografijo Comonovega spomenika. Ta velikanski umotvor se nahaja v cerkvi S. Maria dei frari v Benetkah, to je v frančiškanski cerkvi. Na spomeniku so štiri gole figure, a nihče se nad tem ne spodtika. Ravno nasproti spomenika je altar, kjer je vsak dan maša. Velik golim figuram se nihče ob tem ne spodtika. Kadar se duhovnik pri maši obrne, pade njegov pogled na nage moške in ženske, a vendar bi se beneški frančiškani z noži branili, če bi se hotel odstraniti ta spomenik iz cerkve. To kaže, koliko je vredno »Slo-

venčev« zabavljanje. Razstavili bomo še več takih podob, da bo občinstvo spoznalo, kaj imajo drugod po cerkvah. Kar je drugod prav in dobro ter lepo za cerkve, je pač tudi prav in dobro ter lepo pri nas izven cerkve. Če ljudi drugod v cerkvi nahajajoše se slike in kipi nagih teles ne pohujšujejo, potem jih tudi pri nas ne bodo. Opozorjamo torej občinstvo na razstavljeni fotografiji pri Sešarku, v prihodnjih dneh razstavimo še več takih podob.

— **Glasovi listov o slavnosti odkritja Prešernovega spomenika.** Glasilo narodnjaških zagrebovskih garde šenklaške topoglavci »Slovenec« je prinesel o slavnosti odkritja Prešernovega spomenika nebroj listov, ki so pri njem najdišja reanica. Da »Slovenec« ni merodajen in smojen valed svojega ultrastranarskega nasiranja soditi o narodnih slavnostih je že stara stvar. Da je pa ob priliki najlepšega in največjega slovenskega praznika uagromadil največ in največje laži, naj sodi trezno in razsodno občinstvo iz časopisnih glasov, ki jih navajamo v sledečem. — »Politika« pri 11. t. m., da so dospeli dr. Srb, dr. Herold, dr. Amruš, Jaroslav Vrohlit, Gabriella Preissova v Ljubljano, in da »so bili na kolodvoru od velike množice pozdravljeni in spremljani v mesto. Župan Hribar je pozdravil goste v imenu mesta Ljubljane s presrčnim govorom, ki so ga navzoči akklamirali z viharimi izrazi simpatije. Isto piše omenjeni list 12. t. m. — »Narodne Novine« poročajo, da so bili vsi slovenski gostje od naroditog odbora gostoljubivo dočekivani i primani. O dr. Tavčarjevem govoru piše ta list, da je govoril »krasnu svečanu besjedu« in da je cela slavnost »prošla ne pomučeno i skladno, te častosti u miloj uspomeni svih učestnika.« — »Dnevni list« pravi: »Bila je to ne samo slava slovenskog naroda, već veličajno slavlje cijelog slavenskog pučanstva... Svim ulicama, kojima je povorka (sprevod) kretala, bilo je neopisivo oduševljenje, a silno cvijeće uz oduševljenje je pozdravne pokliče bilo je odvaž razveseljevom bratskom srcu. To je veselje bilo osobito sklonu spram Hrvata i Srba, osobito pak spram Trščana, koji su ovom zgodom sijano manifestirali svoje slavenstvo. Dr. Tavčar (je) zanosnim, krjepkim glasom oertao važnost ovog svečanog momenta. Iza spomen-slova zastor je pao i zasine sveti i uzvišeni lik Prešerna. Taj je moment neopisiv. Sve je gorilo u oduševljenju, svim se duša zanašala, svim je jače jurnula vrela krv žilama i sve kao da se nalazilo u novom odsjeku života u momentanoj nadnaravi oduševljenja, razdraganosti.« — »Obzora« pravi: »Na najsvetobraniji način striven je spomenik drju. Francetu Prešernu« in drugod piše o sprevodu pred odkritjem: »Sa prozora klicu se je svakoj pojedinoj deputaciji, a osobito je pozdravljan zagrebački načelnik dr. Amruš. Dok je prispio na trg, bila mu je kočija puna cvijeća. Ina ostale učestnike bacano je cvijeće, što se je svih vrlo ugodno dojmilo. (»Slovenec« pa laže: »Semterje je padlo nekaj cvetka na goste.«) — »Agramer Zeitung«: »Dr. Tavčar je slavil pesnika v ognjevitih besedah.«

— **O odkritju Prešernovega spomenika** je pričel včerajšnji zagrebački »Novi Srbobran« dolgo, s poetičnim zanosom pisano poročilo. O govoru dr. Tavčarjevem pravi, da je bil naravnost diven, piše: »Kada su zamukli zvuci kantate, stupi na govorničku tribinu dr. Ivan Tavčar, burno pozdravljen od naroda. Monumentalna pojava ovog odličnog prvaka slovenačkog njegov zvonik glas, pun energije, pokreti samosvijesti i odlučnosti zavladali su nad svima...« O slavnosti sami pa piše: »Slovenački narod proslavio je ovog velikana i mirno i dostojanstveno i veličajno, kao što to dolikuje kulturnom narodu, kad slavi svoga genija.«

— **Pri odkritju Prešernovega spomenika** stala, kakor poročajo zagrebački listi, tudi dvorni svet, prof. dr. Jagić in njegov zet prof. dr. Milan Rešetar, oba z vseučilišča na Dunaju. Nam ni nič znano, da bi bila imenovana gospoda dospela v Ljubljano!

— **Hrvatsko Matice»** je pri Prešernovi slavnosti zastopal naš spoštovani somešan lekarnar gosp. Milan Leustek, ki je na spomenik položil krasen venec.

— **Prešernove slavnosti** se je po deputaciji udeležilo tudi B. karsko pevsko društvo. Zastopana je bila tudi družba sv. Jeronima v Zagrebu.

— **Slavnostnega obhoda** ob odkritju Prešernovega spomenika se je udeležila tudi trgovska in obrtniška zbornica in se položila na spomenik jako lep venec.

— **Sokolji.** V sprevodu v dan Prešernove slavnosti so se Sokoli znamenito držali. Oficirji priznavajo brez ovinkov, da bi cesarska garda pri največji paradi ne mogla posemehni evoluciji izvršiti precizneje in elegantneje, kakor so jih izvršili Sokoli. Z veliko pohvalo pa se mora smniti tudi »kavalkade. Bila je vse skoz imenitna. Bdi za to izrečena posebna zahvala obič svetniku gosp. Josipu Turku, ki se je, kakor vedno, tako tudi to pot počtivovalno trudil za slavnost.

— **Župan belgradski g. Kosta Glavinčić** si je včeraj v spremstvu g. župana Ivana Hribarja ogledal magistrat, »Mestni dom«, elektrarno, vodovod, mestno ubožnico in mestno kopel ter se o vseh napravah prav pohvalno izrekel. Zlasti mu je ugajala zgradba mestne ubožnice in je prosil, da se mu pošljejo načrti te stavbe v Belgrad, kjer se po vzoru ljubljanskega zgradi nova ubožnica. Belgradski mestni načelnik je obiskal tudi razstavo učil v St. Jakobski šoli, ki ga je zelo zanimala, in bil tudi navzoč pri zatvoritvi razstave. Glavinčić se je odpeljal sinoči ob desetih v družbi z odvetnikom Lazarevičem preko Grada in Pešte v Belgrad. Na kolodvoru se je v imenu obč. sveta poslovil od njega g. dr. K. Triller. Pri svojem odhodu je naglašal, da mu ostane Ljubljana v neizbrisnem spominu!

— **Celjska narodna godba** je na Prešernovi slavnosti žela vsestransko priznanje za svoja muzikalna izvajanja. To je zasluga neumornega kapelnika gosp. Frana Koruna.

— **Knjižice »Slava Prešernu!«** so nadalje naredili: G. Josip Lasbacher, nadučitelj v Rušah na Stajerskem, 102 izvodov. Denar za nakup so darovali učitelji, prijatelji šolske mladine in čestilci Prešernovi; občinsko županstvo Sv. Križ na Vipavskem 100 izvodov in g. Franja Šlajpah v Veliki Loki pri Trebnjem 6 vezanih izvodov. Da bi naši obilo posnemovalci!

— **Pri komerzu pri »Novem svetu«** ni pelo pevsko društvo »Slavec«, marveč pev. društvo »Ljubljanski Zvon«, kar se s tem popravlja.

— **Prešernov spomenik v nevarnosti!** Mestni pohajkovec nam piše: Ko sem danes jutraj (v ponedeljek) malo postal pred spomenikom Prešernovim, sem čul različne pomenke in opazke spomenik opazujočih ljudi. Neko ženo, imajočo v rokah molek (rožni venec) povprašam, da li se jej dopada ta krasni umotvor kiparjev? Ona mi odgovori: »Gospod, kaj takega pa se še nikoli ni zgodilo v Ljubljani, da bi kar nage ženske razpostavljali na običnih prostorih — da celo pred cerkve! Le naj malo dni počakaj, pa bode tale grda nagota kar zginita tukaj-le dol v Ljubljano! Kolikor vidite tukaj-le bolj kmetskih ljudi, vsi se zgražajo nad tem pohujšljivim predmetom. Vsi pravijo, da ta naga ženska mora do! — Samo prosim, o tem ne na glas govoriti, kajti tukaj-le okoli policaj hodi, pa kar vsaj kega v zapor pelje, kdor bi kaj »zabavljal« o tem nestvoru! »Kar ti« naj bojo!« — Pouka treba gospoda, pouka!

— **»Slovenec«**, ki že drugič kritikuje moja »Belgrajska pisma«, imam za sedaj reči to: Nimam časa, da bi takoj odgovoril na one nestavnosti, ker odpuštam, ali še na poti napišem odgovor, ki bo tak, da se »Slovenec« nikoli več ne bo zljubilo kritikovati mojega časnikarskega dela, dokler si ne preskrbi v Belgradu boljšega dopisnika, kakor je g. Dušan Špački. Torej prosim malo potrpljenja. — ut.

— **Gostilničar v hotelu »Južna železnica«** ne mara slovenskih gostov v svoji gostilni, pač pa mu diši slovenski denar. Kakor po vseh drugih gostilniških vrstih v Ljubljani, je bilo v nedeljo tudi na njegovem vrtu polno slovenskega občinstva. Na vrtu je sviral oddelek vojaške godbe — seveda skoro same nemške komade. Ker bi bilo občinstvo rado slišalo tudi kako slovensko pesem, sta dva gospoda stopila h kapelniku ter ga prosila, da bi godba zasvirla sokolsko koračnico. Kapelnik seveda ni ugodil tej želji, marveč je dal ostentativno zaigrati znani nad vse banalni »Holzhackermarsch«. Ker je slovensko občinstvo dalo duška svoji nevolji proti takemu postopanju vojaške godbe, se je kapelnik okrenil in s prstom zažugal občinstvo. Skoro na to je pa prišel gostilničar k mizi onih gospodov, ki

so zahtevali sokolsko koračnico, ter jel kričati: »Ich fordere euch auf, das Lokal sofort zu verlassen!« Dotični gospodje so nato res odšli, a z njimi je zapustilo tudi vse ostalo slovensko občinstvo vrt, kar je bilo popolnoma naravno, zlasti ako se upošteva, da pri koncertu niti natakari niso hoteli slovenski govoriti. Da je občinstvo odšlo pa seveda ni bilo po volji gostilničarju in ne natakarjem, kar izpričuje to-le pismo, ki ga radi kurioznosti priobčujemo: »Herrn I. I. Laibach. Die durch Ihren Anlass verursachte Provocation die Sie gestern Abends in Hotel Südbahn, haben mir einen ziemlich grossen Schaden verursacht. Wo ich 10 Gulden darauf zahlte. Da die Gäste davon giengen die welche mir zahlen sollten. Ich wende mich daher an Ihre Adresse, da Sie der Urheber waren. mir den Schaden zu ersetzen da ich sonst andere Schritte einleiten werde. Ludwig Woisk Zahlkellner.« — Iz tega pisma je razvidno, da ljudem v hotelu Südbahn prav diši slovenski denar, slovenska govorica jim pa smrdi. — Mi bi ljudem, ki hočejo pisati nemško, nasvetovali, naj se preje nauče nemški, slovensko občinstvo bi pa opozorili, da se prav lahko ogne hotela »Südbahn«, saj imamo v Ljubljani tudi več dobrih slovenskih gostilen!

— **Umrl je v južni Ameriki g. Egon Mosche,** sin rajnega ljubljanskega odvetnika. Pokojnik je bil svoj čas oficir, pozneje pa se je udeležil burske vojne, o kateri je pričel mnogo lepih in duhovitih članokov in listkov v »Slovenski Narod«. Po bitki pri Elandslage je bil Mosche ujet in so ga Angleži odpravili iz južne Afrike. Studiral je potem montanistiko in šel kot inženir v južno Ameriko, kjer ga je zdaj dohitela smrt. Pokojnik je bil izredno inteligenten in svetovno izobražen mož.

— **Josipina Guttmanova.** Včeraj je bil pogreb v visoki starosti 89 let preminule gospe Josipine Guttmanove, vdove po magistratu in svetniku. Pokojničnega soproga, ki je že davno pred njo šel v večnost, živahnega, koncilijantnega gospoda, se gotovo še spominja marsikdo starejših Ljubljancev. Pokojnica zapušta dvoje omočenih hčera in dvoje sinov, kojih starejši zavzema mesto o. kr. domiškega svetnika v Gorici, a mlajši načeluje z naslovom nadzornika južnoželezniški postaji ljubljanski.

— **Odbor akademičnega terijalnega društva »Sava«** se je konstituiral za poslovno leto 1905/06. naslednje: iur. Alfonz Meninger, predsednik; teh. Josip Kremenšek, podpredsednik; iur. Jakob Konda, tajnik; teh. Hugon Widmayer, blagajnik; pharma. Josip Pešarec in med. vet. Anton Lampret, namestniki; iur. Fran Irgolič in phil. Nande Marolt, preglednika.

— **Vpisovanje in začetek šolskega pouka na ljudskih šolah v Ljubljani.** Ker ima ljubljansko učiteljsko v zatvoritvijo razstave in z zopetno ureditvijo šolskih ubil mnogo posla, je o. kr. dež. šolski svet dovolil, da se začne leto izjemoma z vpisovanjem na ljubljanskih ljudskih šolah šele 16. t. m., ter se nadaljuje 17. in 18. t. m. v dotičnih šolskih poslopih dopoldne in popoldne. Prinesti je seboj zadnje šolske izpričevalo, krstni list in izpričevalo o stavljenih kozah. Redni šolski pouk pa se prične s svečano šolsko mašo dne 19. t. m.

— **Začetek gledališke sezone** je doleden na dan 1. oktobra t. l. Lepaki z opernim in dramskim repertoarjem in osobjem izidejo te dni. V gledališču se vrše izkušnje vsak dan dvakrat že od minolega tedna. Nanovo so angažirani g. režiser Fr. Lier iz Plzna, g. Fr. Vedral iz Prage, gospa Jos. Kreisova-Patočkova iz Bena, gđ. M. Rindova iz Prage, g. režiser A. Ránek iz Plzna in g. Jan Zach iz Prage.

— **Čitalnične člane** opozarjamo, da so se med društvene liste, ki se nosijo po hišah, nekemu pomešale muzikalije (Zeller: Klavierstücke) in pa skripta (Obligationen III und Dienstbarkeiten). Oboje se nahaja pri g. Sešarku.

— **Razmere na ljubljanski električni železnici.** Ko se je v nedeljo zvečer med 6. in 7. uro vračala družba Blejčanov in Blejk v narodnih nošah v tramvajskem vozu od »Zelenega hriba« v »Narodni dom«, je ravno pred njihovim izstopom iz voza vstopil tramvajski revizor ter v strogem tonu zahteval od vsakogar, da se izkaže, da je plačal voznino. Neka blejska gospodična je ravno par trenutkov prej vrgla proč 3 vozne listke svojih rojakinj ter povedala to revizorju. Ta pa ni bil s tem zadovoljen, ampak je strogo zahteval, da mora še enkrat plačati, kdor nima listka. Pri

tem so mu jezni pogledi švigali po naročni nči in videlo se je, kako ga bode ta v oči in srce. A koravno je vsa družba protestirala proti njegovi zahtevi in čeprav je celo sprevednik izjavil, da je vse pošteno plačano, vendar se je resni revizor ka pribral na še enkratno plačilo. Ker se ljudje niso hoteli pričkati, plačali so še enkrat večino, zato pa jih je moral revizor nekaj precej tpih preslišati. Vprašamo sedaj: Koliko časa še budemo v Ljubljani prenašali tak nastop nekaterih uslužbencev električne železnice napram občinstvu? Ali ni nobene moči, da odpravi te za Ljubljano neznosne in sramotne razmere? Zidnji čas bi že bil za to!

Žrtve nesreče pri zgradbi domobranske vojašnice delavci vodopivec iz R. nč je bil večer pokopan. Pogreba se je udeležilo kakih 300 oseb in marsikdo ni mogel zadržati solz, ko je videl obupano mater ponesrečenčvo. Pogreba so se udeležili vsi pokojnikovi tovariši, polirji in gospodarji. Veneo so položili tovariši, firma Tönnies, stavbno vodstvo, polirji in zidarsko in tesarsko društvo, ki je korporativno iskazalo zadnjo čast ponesrečenemu članu.

Nova šolska tabla, katero je razstavil strokovni učitelj Karol Humek prošli teden na drugi mestni šoli (Cojzova cesta), se bode dobivala pri trdki G. Tönnies v Ljubljani. Omenjena trdka bode izdelovala tablo s posebno zaščitno znamko. Več bodo povedali svoje časni oglasi.

Pevsko društvo „Kri-lato kolo“ priredi dne 17. t. m. koncert pri „Levu“ na Marije Terezije cesti.

Gosp. Andrej Gassner v Tržiču nam piše: V št. 201 Vašega lista z dne 2. kimavca se nahaja pod nadpisom »Po demonstraciji v Tržiču« sledeči stavek: Da je to resnica, pridajo besede, ki jih je izustil Gassner pri Riegerjevi odhodnici: »Ich werde alle meine Kräfte einsetzen, dass der Notar von Neu markti wegkommt. Wenn ich und der Malty ihm keine Arbeit mehr geben, so muss er verhungern.« Kakor vsaki pri odhodnici gospoda Riegerja navzoči more potrditi je popolnoma neresnično, da bi jaz zgoraj omenjene besede rabil. Spoštovanjem: A. Gassner m. p. — Naš dopisnik je tako zanesljiv in je njegova resničnost tako vzvišena nad vsak dvom, da moramo g. Gassnerju že navedeni povedati, da mu ne verjamemo nobene besede.

Na mestni višji realki v Idriji se prične šolsko leto 1905/06 dne 18. septembra s sv. mašo v cerkvi pri sv. Trojici. Vpisovanje v I. razred se vrši od 10.—15. septembra, sprejemne izkušnje bodo dne 16. septembra. V I., II., III., IV. in V. razred se bodo sprejemali učenci dne 15. in 16. septembra. Učenci, ki hočejo vstopiti v pripravljani razred, naj se oglašijo dne 14. septembra. Redni pouk se začne dne 19. septembra ob 8. dopoldne. Na idrijski mestni višji realki ne plačujejo učenci nobene sprejemne niti drugih denarnih prispevkov; tudi ni na zavodu nobene šolnine.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji išče povsod prilike, da more pripravljati idrijsko delavstvo na njegovem gromotnem stanju. Sedaj se je nakrat zopet spomnilo, da je glasom pravil bratovske skladnice dolžno podajati brezplačno zdravniško in lekarniško pomoč rudarskim otrokom le do nedokonsanega 14 leta. Dosedaj se ta odstavek pravil ni tako strogo izvrševal in so bili deležni navedene velike dobrote tudi otroci nad 14 letom, sedaj pa se je strogo naročilo zdravnikom ravnanje se po pravilih. Kdor ve, kolike vrednosti je brezplačna zdravniška ordinacija in brezplačno dobivanje potrebnih zdravil posebnost za delavski stan, ki je vzpričo težkega in v mokrotnih rovih nezdravega dela, kakor tudi nezdravega nastanjenja najdešče obiskani od raznih bolezni, mora priznati, da je tako strogo in neusmiljeno postopanje bogatega idrijskega rudniškega erarja napram svojem delavstvu vsega obsojanja vredno. Pomisliti je treba tudi, koliko je rudarskih mladeničev v Idriji z izpolnjenim 14 letom, ki nimajo nikakega zasluge. Vzdržavati jih morajo starši prav z vsem, sedaj pa se pridruži še skrb za zdravnika in zdravila. Isto je z rudarskimi hčerami, ki so pač toliko na boljem, da si nekaj prislužijo s šipkarstvom. Pri teh bi bila najnovejša naredba rudniškega ravnateljstva olajšana s tem, če bi bile vse šipkarice vpisane v idrijski obrtni bolniški blagejni. Od te bi dobivale v slučaju bolezni proti malemu mesečnemu plačilu brezplačno zdravniško pomoč. Pri mladeničih pa bi se s tem odpomglo, da bi se povečale erarišne rudniške naprave, da bi bilo moči vsprejemati vse domače dečke, ki se ne posvetijo šolski iz-

obrazbi, v rudniško delo. Predvsem pa je treba idrijskemu delavstvu izboljšati njegov tujni gromotni položaj.

Nova pošta. V Trbovljah se odpre 16. t. m. druga pošta, ki bo imela ime »Trifail 2« — Trbovlje 2« ter bo v zvezi z dosedanjjo pošto šte. 1.

Sokolska slavnost v Ormožu dne 10. t. m. je krasno uspela. Prišlo je nanjo okoli 4000 ljudi, zato so se pa Nemci poskrili in slavnost se je izvršila v najlepšem redu. Nemci in nemškutarji so se zadnji trenutek hoteli slavnost preprečiti in starosta ljutomerskega »Sokola«, g. dr. Chloupek je dobil prejšnji četrti odlok od pujskega glavarstva, da je prepovedana udeležba hrvatskega »Sokola« in da se ne sme vršiti slavnost pod milim nebom. Vendar sta Robiš in dr. Ploj izslovala pri namestniku v Gradcu, da se je odlok pujskega glavarstva razveljavil in se tako preprečili črni naklepi Nemcev in nemškutarjev.

Slovenjegraški okrajni glavar g. Čapek je prestavljen k namestništvu v Gradcu.

Frankova kava. Nemška trdka kavnih surrogatov »Frank« je te dni v Savinski dolini po neki osebi pustila po hišah razdeliti vsakovrstne (7—8 vrst) plakate, v katerih se izidele te trdke do nebes hvatijo, vsiljujejo in priporočajo. Taka vsiljivost od strani nemške trdke je zares gnušana. Priporočati bi bilo, da tudi tovarna Ciril-Metodove kave pošlje reklame po vseh slovenskih pokrajinah, vsaj v vsako vas večkrat po en plakat, ki bi se naj potem na kakem vidnem prostoru nabli. Svoji k svojim! Slovenski trgovci, kupujte slovenske sikorije, Hauswaldtove: drno-rdeče rumene, nemške Frankove itd. itd. pa zapodite pod prd!

Privilegirana nesramnost. Sloveni morajo biti znani svetu kot jako radodarni in usmiljeni ljudje. Te lepe lastnosti se z veseljem poslužujejo Nemci, ki vpijejo vsak čas, kolika bogatija je pri njih in kako reveži smo mi. Tako dobivamo nebroj strašansko milo se stavljanih prošnji, ki jih navadno slovenskim učiteljem po štajerskem pošiljejo razna nemška šuf-rajnaka društva po Češkem in drugdi. Danes pa nam je poslal prijatelj našega lista pismo, v katerem se trka na njegovo dobrotljivo srce za prispevek za zidanje neke katoliške cerkve na Saksonskem. Večje nemške nesramnosti si ne moremo misliti. Sloveni imamo sami toliko potrebnih in si oskrbovati, da nam ne prihaja na misel, da bi prispevali za katoliške cerkve na Saksonskem. Vsa zaveden Slovenec, komur je naš narodni obstoj več, nego pa zidanje nepotrebnih katoliških cerkva in to še zunaj naše države, bo vedel, kaj ima storiti, kadar dobi v roke tako nesramno beračenje. Ali v ogenj ž njim ali pa s primernim odgovorom nazaj s prvo pošto!

„Kje so ostali poslanci?“ Tako vprašuje »Marb. Zig«, ker ni bilo na zborovanju »Südmarken« v Dornbirnu nobenega poslanca navzočega. Zadnjiš so jadtikovali nemški listi, da ni nobene prave poštvenosti več med Nemci za »Südmarken«, za katero je nad 220 podružnic nabralo zadnje leto le 64.000 K, zdaj pa se jezi gori omenjeni list, da je postopanje nemških poslancev »pekoč zasmeh« vsemu, kar so nemški listi pisali in pridigovali leto za letom v podporo südmarkino. Od poslancev, ki od tako važnih zborovanj izostanejo kakor leni učenci iz šole, ni pričakovati, trdi »Marburger«, da bi tudi parlamentarno kaj prida delali. Kakor so pa poslanci izostali od zborovanja, tako tudi nemški dnevniki niso prinesli nobenih takih poročil, kot bi se jih pričakovalo. Govor edinega navzočega poslanca, študenta Wastiana, so docela zamolčali, zato imenuje imenovani list to početje škandal, ki je mogoče le pri nemškem narodu! Za politiko zagriženih nemških nacionalcev in njihovih zaveznikov nemškutarjev se ogreva le kak Wastian, ki je pa kajpada tudi plačan za to!

Začaran preišč. V soboto je kupila v Mariboru neka Jera Povec iz Spodnjih gor in sejmju preišča in ga gnala domov. Preišč je pa bil silno utrujen, zato ga je bilo le z veliko težavo mogoče naprej spraviti. Njegovi lastnici se je to zdelo sumljivo in ko je preišča natančneje ogledala, zapazila je, da je začaran. Da si pomaga, vzela je nož in odrezala preiščo skoraj ves rep. Žena se bo morala zagovarjati pred sodiščem zaradi trpinčenja živali. Iz tega se vidi, kako globoko se tiči naše ljudstvo v vražah. Te vraže bi morali izganjati v prvi vrsti duhovniki, ki pa v tem oziru ne store nič, nasprotno še utrjujejo ljudi v vražah, saj je katoliški cerkvi mnogo lažje na tem, ker je v njeno korist.

Sina in pamet zgubil. Posestnik Matija Pavlinič iz Save pri Ptuj se je podal s svojim sinom na božjo pot v Ruše pri Mariboru. Prišedši v Maribor se je po katoliški navadi napil jeruša, da je zgubil sina, ki je najbrž tudi posnemal svojega pobožnega očeta, ko sta praznila frakije, in izginil očetu izpred oči. Pijani Pavlinič je nato okoli mariborskega kolodvora tako razgrajal, da ga je stražnik zgrabil in spravil na varno. Ker si je Pavlinič s svojim ravnanjem zaslužil kako kazen, se bo pač nekoliko zamudil na svoji božji poti.

Proti bratu. Pred celjskimi porotniki je bil večerj šele 16letni Jos. Mak ošek iz Oplotnice, ker je svojega starejšega brata Ignacija, ki mu ni pustil se pretepati v gostilni, tako sunil z nožem v ramo, da mu je prerezal vse žile ter so mu morali roko odrezati. Obsojen je bil v 13mesečno ječo.

Mesto Celovec se znatno poveča, ker je občinski svet sprejel nasvet dež. odbora, da se več pred mestnih krajev priklapi mestu.

Tragedija v „hiši veselja.“ V Gradcu je v javni hiši neki Jos. Sulhavy, baje trgovec iz Švice, streljal na deklico »Vando«, ker je odklanjala njegove ljubavne ponudbe. Zadel je dekleta v roko in trebuh, a ne smrtno, narkar si je prestrelil prsi.

Ljubeznjiv ženin. 43letni Štefan Gerdešič se je v Beljaku kot brivski pomočnik seznanil s brivsko vdovo Josipino Holzer. Ona enega »tenu« sta se kmalu do dobra sprijaznila in Gerdešič je obljubil svoji ljubici, da jo vzame v zakon, če mu da toliko, kar potrebuje, da začne svojo obrt na svoje. Lahkoverna nevesta mu je verjela in mu dala 600 kron. Gerdešič je res odprl v Gradcu brivnico, a je kmalu izginil po svetu s denarjem. Ko mu je tega zmanj kalo, se je vrnil v Gradcu, gotovo hoteč znova napumpati svojo bodočo ženko. Dobil ni nič. Vruha tega ga je naznanila Holzer pri oblastvu zaradi njegovih pregreškov, ki ga najbrž spravijo v luknjo, če ljubezen ne poravna na kak način teh komedij.

Brez tatov pa ni nikjer. Zadnje dni so se pojavili dolgotrajni tuji pri šolski razstavi v mestni osemreznici pri Sv. Jakobu, katero je posetilo na tisoče domačega in tujega najodličnejšega občinstva. Ko so večerj gg. odboraki razstavo zaključili, so opazili, da so se je udeležiti tudi nepoklicani gosti. Pogrešili so drago zlato brožo z rdečimi granati, dragocen daljnogled, ki je bil v rdečem usnju, srebrno uro, smodke, dve zbirki vsega avstrijskega kovanega denarja in drobiž za električne poizkuse. Kdor bi vedel kake podatke, ki bi služili v isledbo tatov, naj jih blagovolje naznaniti mestni policiji. Gospodje učitelj in gg. učiteljice so razstavo sicer nadzorovali, toda pri takem navalu ni bilo mogoče imeti vsega pregleda.

„Sraka“ se je zaletavala zadnji čas v hišo šte. 10 na Krakovskem nasipu in pokradla vse, kar ji je prišlo pod roko. G. Ivanu Mežanu je zmanjkalo iz stanovanja 20 K denarja, Mariji Grošljevci je izginilo iz omare dvakrat po kroni, g. Jakobu Košaku je iz zaklenjenega stanovanja izpuhtelo 5 K in tudi jacer, maslo, kava, sladkor in druge reči niso imele miru. Stranke so v hiši toliko časa pažile, da jim je prišla »sraka« v osebi nekega potepuha v pest.

Tatvine. Predvečerašnjim ponoči je bila nekemu poročniku v nekem hotelu iz odprte sobe ukradena srebrna ura s častniško verižico, ki je imela za obesek cesarjevo soko in zlat madaljon z napisom »3/7 Annerl 05« in denarnica, v kateri je bilo 18 K denarja. Osumljenec je aretovan — Prejšnjo noč je bila delavcu Franu Hafnerju iz barake pri zgradbi domobranske vojašnice ukradena srebrna ura, vredna 8 K, delavcu Ivanu Dolinarju pa iz hlašnega žepa denarnica s 4 K 90 vin. — Uradniki soprogi g. Frandiški Sedmakovi je bila danes dopoldne v Solskem drevedu iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imela do 10 K denarja. Tatvine je sumljiva neka kmetska ženska.

Po hlapčevsko. Ko je večerj zvečer prišel hlapec Ivan Robek v hlev v Gradišču št. 7, in opazil, da njegov sohlapec Anton Čelik ni bil pripravil krme za njegovega konja, ga je to tako spravilo iz ravnotežja, da je zgrabil za gnojne vile in z njimi začel Čelika tako pretepatvati, da jih je zlomil. Čelik je na oki težko poškodovan, Robka so pa izročili sodišču.

Mestna policija je večerj aretovala 37letno bresposelno služkinjo Heleno Kavškovo, ki je dne 2. t. m. popustila 2letno hčerko delavčevi ženi Mariji Gušerjevi na ilovci št. 21. Ker je bolna, so jo oddali v deželno bolnišnico.

Semenj. Dne 11. t. m. je bilo na letni semenj prignanih 848

konj in volov, 418 krav in telet, skupaj 1266 glav. Kupčija je bila pri goveji živini prav dobra, pri konjih pa dobra, ker so prišli po govejo živino Korošci in Moravci.

„Donau“-evalčice. S 16. septembrom 1905 pride nova vrsta svalčič z ustnikom pod imenom »Donau« v promet po ceni 2 vinarjev za komad.

Delavsko gibanje. Večera se je odpravilo s južnega kolodvora v Ameriko 62 Slovencev in 14 Hrvatov. V Lesce je šlo 16 Slovencev, iz Behinja pa je prišlo 21 Hrvatov.

Izgubljene in najdene reči. Šivilja gg. Angela Meralova je izgubila belkast, šipkast ovrtnik, vreden 4 K. — Gosp. Ivan Stvarnik, sprevednik južne železnice, je izgubil s lasmi in zlatom pleteno kratko verižico, ki je imela v sredi zlat gumb s črkama J. S., vredna 50 K. — Aloizij Smrekar je izgubil srebrno častniško verižico, vredno 8 K. — Šolska učenka Angela Kunejeva je izgubila bel soladnik, vreden 3 K. — Gđni. Marija in Leopoldina Gerbajsovi pogrešata zlato zapestnico v podobni verižici, vredno 44 K in zlato ovrtno verižico, vredno 36 K.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v restavraciji Perles (Prešernove ulice) društveni koncert za dlanec. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za dlanec prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Hrvatske novice. — Predsednik ogrskega drž. zbora Justh je v nedeljo zopet odpotoval iz Zagreba, kjer se je mudil poldrugi dan. V Zagrebu je konferiral med drugimi tudi z voditeljem hrvatske napredne stranke, dr. Lorkovićem in dr. Heimerlom. — Boj med vojaštvom in civilisti. V nedeljo zvečer se je vnel v Brodu na Savi v neki gostilni ljut boj med civilisti in vojniki 61. pehotnega polka. Vojaki so rabili bajonete in težko ranili več delavcev. V mestu vlada silno razburjenje proti vojaštvu. Župan Marčec je zahteval takojšnjo preiskavo pri vojaškem poveljstvu. — Zagrebški »Sokol« razvije v nedeljo, 17. t. m., svojo novo zastavo, ki mu jo je daroval predsednik hrv. sokolske zveze, dr. St. pl. Miletić. Slavnosti se udeleži po deputaciji tudi ljubljanski »Sokol«. — Japonci na Hrvatskem. V Zagrebu se je te dni mudil japonski gozdarski uradnik dr. Naoji Ičijima, da študira lesno industrijo in trgovino na Hrvatskem.

Najnovejše novice. — Kolera. V sled kolere je ustavljen direktni promet z brzovlakom med Berolinom in Bukarešto preko Galicije. Pruske vojaške oblasti so odredile, da iz okuženih okrajev ni treba priti no vincom k vojakom. Zadnje dni so se slučajni kolere pomnožili za 3 odstotke. — Potres v Italiji. Vkljub suši so vsi potoki po potresu narastli, nekateri so celo izstopili iz bregov. V Monteleonu so pokopali 609 oseb, ki so bile pri potresu ubite. Uredništvo tržaškega »Piccola« je začelo nabirati za ponesrečence ter je takoj prve dni dobilo 12.500 lir.

Dva parnika sta se potopila v Hamburgu, in sicer »Jeanette« in »Praetoria«. Utonilo je tudi 38 mož.

Deseti mednarodni kongres proti alkoholizmu se je otvoril v Budapešti.

Se en potopljen parnik. Japonski parnik »Mikasa« se je potopil s 599 osebami.

Stokrat se je poročil v Ameriki neki D. Witzhoff. Sedaj se klati po Angliji pod tujimi imeni ter se še vedno ženi.

Divjaki napadli ladjo. Pri takozvanih Bismarckovih otokih so divjaki napadli neko trgovinsko ladjo, pobili vso posadko, ladjo izropali, končno pa jo zapeljali na skalo.

Moč vesti. V Subotiču je vdova Filipa Wohla dobila te dni po nakaznici 250 K iz Möllinga. Podpisan je bil na nakaznici Mallon Flomi. Pripisano je bilo: »Ta denar 250 K sem si enkrat protipostavno prilastil od vašega soproga. Vest pa mi ni dala miru, dokler nisem odposlal denarja tistemu, ki mu pripada. Verujte mi, spoštovana gospa, da pišem resnico; ter oprostite, da mi je šele danes mogoče popraviti pregreho.« Filip Wohl je pred mnogimi leti skupoval po Slavoniji šiške. Neko poletno noč je prebudila dva neznanca moža ter zahtevala denar. Wohl jima je brez obotavljanja izročil 125 gl. Wohl je medtem že umrl, a sedaj se je enemu teh roparjev zbudila vest, da je denar vdovi vrnil.

Tat iz ljubezni. Na nevaakdanji način je pred kratkim iskazal neki pariški kavalir svojo ljubezen do svoje zaročenke. Šel je v neko trgovino delikates, kjer je ukradel konzerve morških rakov in se dal pri tem zasačiti. Ko ga je trgovec

opomnil, da je pozabil plačati, je odločno odvrnil, da jih ne plača, ker jih je ukradel, ne kupil. Trgovec je sprva mislil, da se mladi kavalir norčuje, zato mu je dejal, naj plača ali pa da konzerve nazaj. Ker ta ni hotel ni enega ni drugega storiti, so ga odpravili k policiji. Tu je kavalir prosil, naj ga zapro. Svoji zaročenki je obljubil, da se dá zaradi nje zapreti, ker dvomi o njegovi ljubezni. Policija mu je povedala, da je najbolj pametno, če plača konzerve in odide k svoji zaročenki, kar je kavalir naposled tudi storil. Od bogato nagrajenega trgovca je pa dobil popisan ves dogodek, iz katerega je moral neverjetna zaročenka docela spoznati, da jo njen oboževatelj res ljubi in da je pripravljen zanjo vse storiti in se tudi dati zapreti.

Ameriški humor. »Ali se ti ne zdi nedostojno, da ta mladi mož izda toliko denarja za te?« — »Nikakor ne, saj nimam namena ga poročiti.« — Iz listnice uredništva: »Emilija 45. Vi si želite kako sredstvo, ki bi vas obvarovalo, da bi ne izgubili las. Pritrдите si jih podnevi dvrsto na glavo, ponoči pa jih zaklenite v omaro.« — Stric: »Lahko si zadovoljen dečko, da si sedmi sin. Sedem je srečna številka, ki ti bo vedno prinesla le dobro.« — Mali Jurček: »Dosedaj mi je prinesla samo staro ponošeno obleko mojih starejših bratov.« — Prijatelj: »Ali ne pogrešate hudo svojega soproga?« — žena: »Ne posebno. Podnevi je itak v pisarni, zvečer v klubu, in sedaj, ko je odpotoval, postavam pri zajutru časniki pokonci pred njegovo skudelico, potem je ravno tako, kakor da bi bil doma.«

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 13. septembra. Pod predsedstvom barona Gautscha je bila danes cpoldne seja ministrskega sveta, katere sta se udeležila tudi že baron Bienenrth in grof Auersperg. Jutri ali kvečjemu pojutrišnjem izide cesarski patent, ki skliče državni zbor na dan 26 septembra.

Dunaj 13. septembra. Iz zanesljivih virov se potrjuje, da gosposka zbornica ne sprejme novega obrtnega reda, kakršnega je sestavil stalni odsek drž. zbora. Čas in denar sta potemtakem v vodi vržena.

Budimpešta 13. septembra. Oficijalno sicer še ni potrjeno, da odstopi Fejervaryjevo ministrstvo, ali da se to zgodi, je popolnoma nedvomno. Fejervaryjevo ministrstvo je padlo, ker je cesar sam nasprotnik splošne in enake volilne pravice in ker se proti temu ugovarjali Gautsch in Nemci. Danes je sklican ministrski svet; na tej seji se odloči ali se predstavi ministrstvo dne 15. t. m. parlamentu, ali pa se naj odgodi sklicanje parlamenta za toliko časa, da se sestavi novo ministrstvo. Bržkone se ustanovi prehodno ministrstvo, na vsak način pa pokliče cesar zopet razne madjarske politike k sebi. Že v soboto pojde Kossuth k cesarju naslednje dni pa pojdejo Andrássy, Zichy, Szelli in Banffy. Sodi se, da postane pet pot homo regius grof Zichy nekdanji vodja klerikalcev, sodi se pa tudi, da zdaj ne bo težko doseči sporazumljenja. Strah pred splošno in enako volilno pravico, po kateri bi prišli Nemadžari v velikem številu v parlament, je med Madžari tak velik, da se bodo zadovoljili s tem, da pade Fejervary in da se pokoplje predlog o splošni volilni pravici.

Budimpešta 13. septembra. Afera s takozvano Zeysig-bršuro je stopila v stadij senzacionalnosti. V tej bršuri se je nasvetovalo, naj Madžari odstavijo Habsburžane in naj preglaše kakega hohenzollernskega princa za svojega kralja. Ze pisatelj te bršure aretovani žurnalist Zsigany, je priznal, da so visoko stoječe osebe to bršuro provzročile, nocoj ponoči pa je žurnalist Lakatov pri zaslišanju pod prisogo izjavil, da se je

brošura tiskala in razposlala na stroške barona Banffyja. Vtis, ki ga je napravilo to razkritje, je toliko večji, ker je Banffy sicer persona grata na dvoru in se vedno trudi, da bi prišel s pomočjo cesarja na krmilo.

Petrograd 13. septembra. V Tiflisu so vstali nasprotniki mestno dvorano, hoteč prepediti župana in občinske svetnike. Prišlo je do boja s kozaki 27 oseb je bilo ubitih, 75 ranjenih.

London 13. septembra. Švedska je kupila sedem parnikov nemške parobrodne družbe ter jih prevzame že 1. oktobra. To dokazuje, da se Švedska pripravlja na vojno zoper Norveško.

London 13. septembra. Iz Tokija se poroča, da sta generala Nogi in Nodzu zaprosila, da izstopita iz aktivne službe. S tem hočeta izraziti svojo nevoljo zaradi sprejetih mirovnih pogojev.

Novi York 13. septembra. Ruski mirovni pooblaščenec z Wittejem na čelu so danes odpotovali domov. Včeraj so napravili japonskim pooblaščenem vizito. Witte se je tudi častnikarjem srčno zahvalil za njih podpora in je dostavil: Nikdar mi ni bilo tako jasno, kakor zdaj, da je pero močnejše kot meč.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollavega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna skatljica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretno stročnice
Dobiva se povsod. 1079-12
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predlbergasse 5.

L. LUSER-jev oblič za turiste.
Priznana najboljša sredstva proti kur-
885 Jim očesom, žuljem itd. 29
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za-
hite-
vaj
Luser-jev oblič
za turiste
po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Popolno prepričanje
da sta lekarnarja
Thierryja balzam in
centifolijsko mazilo
nedosežno uspešno sred-
stvo za vse notranje bo-
lezni, influenco, katar,
krč in vnetje vseh vrst,
telesno slabost, motenje
prebave, za rane, bule in
poškodbe. Pri naročbi
balzama ali pa na željo
posebej se pošlje zastoj-
knjižica s tisoč original-
nih zahvalnih pism kot domači svetovalec.
12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic bal-
zama 5 K., 60 majhnih ali 30 dvojnatih
steklenic 15 K. 3175-46
2 lončka centifolijskega mazila 3 60 K.
franko z zabojnikom. — Naslov: lekarnar A.
Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalce
in prodajalce preneha bom sodno zasle-
doval.

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trest-Barkovlje.
1/2 steklenica K 6.—, 1/4 ste-
klenica K 2.60. — Na prodaj v
boljih trgovinah. 7d

Dunaj in vloga varne
blagajnice Hensky Litvin
Dunaj XVIII/8.
30.000 jih je v rabi od leta 1880. Izdelek
prve vrste, ki so ga obnavljali. Če-
neje nego povod drugod. Pošilja se franko
na vsako postajo Avstro-Ogrske. 2851

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljšo priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odstra-
njuje luske in preprečuje izpa-
danje las.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specijali-
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
nab. mostu 21-37

Darila.
Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1.
do 31. avgusta 1905 poslali prispevke in darila
p. n. gg. in društva: Upravništvo „Slovenski
Narod v listih z dne 2., 5., 9., 12., 16 in 26.
avgusta 1905 36 K; upravništvo „Mir“ 301-68 K;
upravništvo „Slovenec“ 60 K; upravništvo „Dru-
žinski prijatelj v Trstu“ 23 K; upravništvo „Do-
movina“ 5-88 K. Podružnice: v Št. Petru na
Krasu 65 K; moška v Ormožu 30 K; ženska v
Logatcu 50 K; I. belokranjska ženska v Or-
možu 7-50 K; v Velikovem 98-3 K; v Žu-
žemberku 18 K; v Mokronogu čisti dobiček
veselice 400 K; v Kozjem čisti dobiček veselice
pri Sv. Petru pod Sv. gorami 118-04 K; moška
šentpetrska v Ljubljani 168-20 K; moška v Ra-
dovljici čisti dobiček veselice 10-0 K; ženska
pri Sv. Benediktu v Slov. gorah čisti dobiček
veselice 140 K. Občine: Škofejan 2 K; Petrovče
5 K; Kobarič 20 K; II. Bistrica 10 K; Posojil-
nica v Cerklji 20 K. Društva: Narodna tiskarna
v Ljubljani 200 K; Razni: Gdč. I. Moztčeva
in D. Furlančeva nabrali pri predstavi „divje-
ga lovca“ v Prvačini 29-50 K; Josip Novak v Ško-
cijanu 10 K; Kazimir Mankoč ml. nabral v ve-
seli družbi na Planini pri Sevnici 3 K; phil.
Pludernik na primorju č. g. S. Šimonca v Ljub-
nem nabral 24 K; odvetnik dr. I. Furlan ime-
nom neimenovanega klijenta v neki kazenski
zadevi 50 K; Lovro Petovar na gostiji Veselič-
Petrovarjevi v Ivanjkevi nabral 12-72 K;
kaplan Fr. Stubeč na primorju č. g. Sinka v
Dragotinčevih nabral 30 K in dar g. nadučitelja
Ivana Streleca pri Sv. Andražu 2-10 K; Fr. Po-
renta imenom planincev z „Babe“ 2 K; Alojzij
Vodnik kamnosek v Ljubljani v veseli družbi
pri Žibertu in Dolničarju nabral 6-26 K; An-
tonjevič čisti dobiček veselice pri Sv. Antonu
v Slov. gorah 100-02 K; Ivan Govedič, žup-
nik pri Sv. Mihelu poleg Šostanja pokroviteljnica
200 K; Savič v Slovenjem gradu 20 K; dijaki
nabrali pri vrtni zabavi v gostilni Sok v Moš-
kanjcih 6-60 K; pevski zbor na Vidmu nabral 2
50 K; Fran Ogrizek župnik v Črešnje h 2 K;
občinski svetniki občine „Itaka“ nabrali 6 K
70 v; Jarolin Preclik srečko v nominalni vred-
nosti 70 K. Iz nabiralnika g. Valenčina Kole-
neč gostilničarja v Čemšeniku 10 K. Za podane
knjige 220 K. Za narodni kolek 25 K za druž-
bin kolekar 7 K. Za mladinske spise 2 K.
Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Upravništvu našega lista so poslali:
Družbi sv. Cirila in Metoda: Vesela
družba v gostilni „Prešernov hram“ je na-
brala K 1-33. — Vesela družba v Kranjski
gori K 7-29. Skupaj K 8-55. Živel darovalci
in nabiralci!
Za Prešernov spomenik: Bralno dru-
štvo „Ratitovec“ v Sečah je nabralo o pri-
liki odhodnice učitelja g. A. Grmeka iz Seč,
pri g. Šiberju K 22 — sklicem: „Bog živi
g. Grmeka!“ (V ta namen je daroval na
vzoci gosp. dr. Hirsche K 10 —) — Idrijsani
pri g. Grabrjanu v Vipavi K 5 — Skupaj
K 27 — Živel čestitici Prešerna!
Za Učit. konvikt. G. Anton Žagar nad-
učitelj. Petrovče pri Celju K 1 —, katero je
daroval g. Katz, trgovec s hmeljem in ža-
teca na Češkem. — G. dr. Viktor Gregorič
v Sežani K 14-20 nabral v dež. kleti med
Nabrežinci in Sežanci o priiliki Prešernove
slavnosti. — Skupaj K 15-20. Srčna hvala!
Vsoto smo izročili g. Dimniku.

Anton Puc
Mici Puc rojena Gregorčič
2931
Ljubljana, 12. septembra 1905.

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trest-Barkovlje.
1/2 steklenica K 6.—, 1/4 ste-
klenica K 2.60. — Na prodaj v
boljih trgovinah. 7d

Jzvir moči za vse,
ki se čutijo bedne in onemogle
nervozne in malo energične, je
Sanatogen
ki ga je sijajno ocenilo nad 2000 zdravnikov vseh dežel.
dobiva se po lekarnah in drogerijah. Brošure
pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin
S W 48. Generalni zastopnik za Avstro-
Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

Umri so v Ljubljani:

Dne 8. septembra: Herbert Arko, hranil-
ničnega uradnika sin, 3 mes. Nove ulice 5,
črevesni katar.

Dne 10. septembra: Jernej Žitnik, kajzar-
jev sin, 6 let, Črna vas 7, jetika. — Jožefa
Guttman, magistratnega svetnika vdova, 89 let,
Mestni trg 13, ostarelost. — Ivan Hacin, skla-
diščnik, 30 let, Cesarja Jožefa trg 2, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 6. septembra: Ivan Varšek, žagar,
48 let, Nephritis chron.

Dne 8. septembra: Marija Lampič, go-
stija, 86 let, Marasmus senilis.

Dne 9. sept. Fran Siegl, umir. skladiščnik,
78 let, Carcinoma. — Ivan Oven, kovač, 46 l.,
Tuberkul. pulm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dne 12. septembra 1905.

Valoženost papirja	Dinar	Blage
1/2% majeva renta	100-55	100-75
1/2% srebrna renta	100-55	100-75
1/2% avstr. krona renta	96-45	96-85
1/2% slata	119-70	119-90
1/2% ogrska krona	96-85	97-05
1/2% slata	115-85	116-05
1/2% posojilo dežele Kranjske	50-99	101-—
1/2% posojilo mesta Spiljet	100-50	101-50
1/2% Zadar	100-—	100-—
1/2% bos.-herc. žel. pos. 1905	100-95	101-95
1/2% češka, dež. banka k. o.	100-55	100-65
1/2% „Z. a. s.“	100-25	100-70
1/2% „Z. a. s.“	106-60	109-60
1/2% „Z. a. s.“	106-60	107-60
1/2% „Z. a. s.“	100-50	101-50
1/2% „Z. a. s.“	100-—	100-80
1/2% „Z. a. s.“	100-20	101-20
1/2% „Z. a. s.“	100-—	101-—
1/2% „Z. a. s.“	100-75	101-75
1/2% „Z. a. s.“	99-90	—
1/2% „Z. a. s.“	99-50	100-—
1/2% „Z. a. s.“	92-75	322-75
1/2% „Z. a. s.“	101-45	102-45

Srečke	1905	1906
3rečke od 1. 1880	190-95	192-95
„ 1884	293-75	295-75
„ 1884	166-75	168-75
„ 1884	305-—	314-—
„ 1884	303-—	312-—
„ 1884	273-—	278-—
„ 1884	105-—	110-—
„ 1884	145-30	146-30
„ 1884	25-90	27-90
„ 1884	474-—	483-60
„ 1884	78-—	83-—
„ 1884	98-25	94-25
„ 1884	66-—	70-—
„ 1884	54-25	56-25
„ 1884	35-—	36-50
„ 1884	52-—	66-—
„ 1884	74-—	74-—
„ 1884	535-—	545-50

Debitne	1905	1906
1/2% južne železnice	102-75	103-75
1/2% državne železnice	874-25	875-25
1/2% avstr.-ogrsk. bančne debitne	641-—	1661-—
1/2% avstr. kreditne banke	678-50	679-50
1/2% Ogrske	788-—	789-—
1/2% živnostenske	247-—	249-—
1/2% Premogopok v Mostu (Brtn)	678-—	681-80
1/2% Alpinske montan	543-50	544-50
1/2% Praške žel. ind. dr.	2742-—	2756-—
1/2% Štirn-Murányi	557-—	558-—
1/2% Trbovljske prem. družbe	288-—	292-—
1/2% avstr. orožne tovr. družbe	569-—	573-50
1/2% češke sladkorne družbe	159-—	61-—

Valute	1905	1906
1/2% kr. cekin	11-36	11-40
1/2% 20 franki	19-11	19-14
1/2% 20 marke	23-48	23-55
1/2% Sovereigns	23-96	24-04
1/2% 100 franki	117-44	117-60
1/2% 100 franki	95-40	95-60
1/2% 100 franki	153-25	154-25
1/2% 100 franki	4-84	5-—

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306'. Srednji srčni tlak 736-0 mm

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
12	9. zv.	738-6	18-0	sl. jug	jasno
13	7. zv.	740-3	11-0	sl. sever	megla
13	2. zv.	733-7	25-5	brev. vetr.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 20-1
normala: 15-3. Padavina v mm 0-0

Anton Puc
Mici Puc rojena Gregorčič
2931
Ljubljana, 12. septembra 1905.

Jzvir moči za vse,
ki se čutijo bedne in onemogle
nervozne in malo energične, je
Sanatogen
ki ga je sijajno ocenilo nad 2000 zdravnikov vseh dežel.
dobiva se po lekarnah in drogerijah. Brošure
pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin
S W 48. Generalni zastopnik za Avstro-
Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

Ivana Bruss roj. Krenn
uradnikova vdova
danes v torek dne 12. septembra ob
1. uri popoldne po kratki bolezni in
prejemi svete zakramente za umira-
joče v 90 letu svoje dobe zaspala v
Gospodu.

Pogreb bo v četrtek dne 14. t. m.
ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Pred
škofijo št. 13 na pokopališče k sv.
Krištofu.

Maje zadušnice se bodo darovale v
več cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v po-
božno molitev in prijazni spomin.

V Ljubljani, 12. septembra 1905.

Frančišek in Karel Bruss,
sinova. — Jožef Krenn, brat.

Zahvala.
Med dolgotrajno boleznijo in ob
prerani smrti mojega nepozabnega
soproga, gospoda

Ivana Hacin,
skladiščnika mest. elektrarne in vodovoda
izkazovalo se mi je toliko tolažil-
nega sočutja, da mi ni moč vsa-
kemu posebej izreči svoje zahvale.
Bodi mi torej dovoljeno, da se tem
potom zahvaljujem vsem onim, ki
so mi za časa soprogeve bolezni
stali ob strani z dobrim svetom in
s pomočjo, onim, ki so se udeležili
pogreba, v prvi vrsti gospodu žu-
panu Ivanu Hribarju z mestnim
uradom, vsem onim, ki so da-
rovali pokojniku na krsto brase
vence, dalje slavnemu telovadnemu
društvu „Sokol“ za udeležbo in
g. pevcev za genljivo žalostinko.

V Ljubljani, 13. sept. 1905.
Ivanka Hacin.

Učenca
iz pošte biše in z dobrimi izpriče-
vali sprejme takoj **Fran Picek**, trgo-
vina z železnino in špecerijskim blagom
v Ribnici. 2902-1

Kakršnegakoli dela
želi dobiti mlad, krepak fant.
Ponudbe sprejme upravništvo „Slov.
Naroda“. 2922

Prodaj iz proste roke
hišo šte. 11
v Škofji Loki pripravna za kakega
rokodelca ali penzionista.

Več se izve pri Antoniji Jamar
v Škofji Loki št. 19. 2891-2

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.

Ta teden razstavljen:
Zanimivo potovanje v Krko-
noših z zimskimi prizori.

Št. 30.666.

Razglas.

V smislu § 133. vojnih predpisov I. del se razglašja, da po letošnji re-
participiji rekrutov tvori žrebna šte. 104/I končno zaključno številko rekrutnega
kontingenta za vojsko, žrebna šte. 45/III končno zaključno številko rekrutnega
kontingenta za domobranstvo in žrebna šte. 108/III končno zaključno številko
nadomestne rezerve za vojsko.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 7. septembra 1905. 2919

Dr. Ivan Oražen, zdravnik v Ljubljani
opozarja na svoj
ortopedično-zdravilni zavod
v katerem se zdravi: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, iz-
bočen hrbet, neenake rane, neenaka ledja itd.
Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojas-
nila ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. ure popoldne in od
2. do 3. ure popoldne, v Wolfvih ulicah št. 12, I. nadst. 2772-4

Lepa mesečna soba
se takoj odda

na **Fran Jožefovi cesti št. 5**
v pritličju na levo. 2824-4

Inkasist

ki more položiti kavcijo, se išče za ljudsko
zavarovalnico za Gorenjsko. — Ponudbe
pod „Ugodni pogoji“ na upravništvo
„Slovenskega Naroda“. 2904-2

Išče se
ključarski vajenec.

Kje, pove Florjančič v Hilser-
jevih ulicah št. 12. 2927-1

Mladega urarskega
pomočnika

sprejme takoj **Ludovik Potočnik**, urar
v Idriji. 2923-1

Mesečna soba

nemebljena ali pa mebljena, s po-
sebnim vvhodom, se odda takoj ali za
oktober na **Resljevi cesti šte. 24**,
I. nadstropje. 2929-1

Mesarski pomočnik

ki ima spričevala, da se je 3 leta učil in
2 leti kot pomočnik sodeloval, se sprejme
takoj. — Več se izve pri **županstvu**
na **Blakah**. 2897-2

Jedilna omara

za večjo, velika, in **dve razložljivi**
postelji, porabni tudi za divana, se
oddajo na **Rimski cesti št. 9**, II. nad-
stropje, vrata 15. 2924-1

Vajenci

za različne posle se sprejmejo.
Več se izve pri **tvrdki Anton**
Deghenghi v **Selenburgovih uli-**
cah št. 6, I. nadst. 2926-1

Išče se v mestu

klet ali pa skladišče

na dvorišču. 2902-2

Kdo pove upr. „Slov. Naroda.“

Svojo
od c. kr. vlade koncesionirano

šolo

za krojno risanje in iz-
delovanje ženskih oblek

priporoča

Marica Nachtigall-Slavčeva

v Ljubljani, v **Knafltovih ulicah št. 5**
pritličje, desno 2925-1

hiša „Narodne tiskarne“.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m jutraj obojni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heč Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz. — Ob 3. uri 16 m popoldne obojni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. uri 58 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heč Francove vane, Karlove vane, Prago, Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr. Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj obojni vlak v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Linc, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vane, Heč, Marijine vane, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezernu, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Lipskega Praga, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejovic Linc, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal od Inomosta in Solnograda. — Ob 9. uri 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m zvečer obojni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj obojni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straz, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Obojni vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA. Obojni vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 3 min pred krajevnim časom v Ljubljani. 2917

Za vodovodna dela v zemlji se iščejo tako 2911-2

akordanti

s po 30-40 delavci.

Ponudbe upravištvu „Slov. Naroda“.

Dijak

srednješolec iz boljše hiše se sprejme na dobro hrano in zdravo stanovanje na Rimeki cesti št. 7, vrata št. 5 v pritličju. 2910-2

Trgovski učenec

s potrebno šolsko izobrazbo, se sprejme v Ljubljani v specializirano trgovino. Dobi hrano in stanovanje. Kje, pove upravištvu „Slov. Nar.“. 2915-1

Eden ali dva

dijaka

iz boljše rodbine se vzameta k učiteljski rodovini na stanovanje in hrano. Posebna soba. Klavir in kopej na razpolago. — Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda“ 2947-3

Večji producent vina

išče za večja mesta 2786-5

zastopnikov

za prodajo vina.

Pri dobrem uspehu dobi tudi potne stroške. Ponudbe „glavnopostni predal 271 Trst“.

V najem

se odda pod ugodnimi pogoji s 1. januarjem 1906 obče znana, z največjim prometom, na glavni cesti ležeča gostilna pri „Zlati kroni“ v Metliki. Interesenti naj povprašajo najdalje do 1. oktobra t. l. pri lastniku Niko Hraniloviču, Sošice pri Jaski, Hrvatsko. 2916-1

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri 2932-15

L. SEBENIKU v Sp. Šiški.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1905/6 se prične z vpisovanjem dne 16., 18. in 19. septembra. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flauti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, prvo vodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, vaditi in izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje osem učiteljev. Zavod stoji pod artistskim vodstvom koncertnega vodje prof. Mateja Hubada in pod administrativnim vodstvom šolskega ravnanja Frana Gerbiča. Šolnina znaša od 2 K na pol leta do 4 in 8 K na mesec. Natančnejše se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

2912-2

Odbor „Glasbene Matice“.

Nova tovarniška zaloga suknenege, platnenege, perilnega in modnega blaga

Jos. Petkosig

Stari trg št. 4 * Stari trg št. 4
Ljubljana

se priporoča za jesensko in zimsko sezono.

Vzroci se na zahtevo dopošljejo. Cene nizke. 2926-2

Aviso.

Opozarja se na razglas št. 7733, objavljen v časopisih „Grazer Zeitung“, „Grazer Tagespost“, „Laibacher Zeitung“, „Klagenfurter Zeitung“, „Slovenski Narod“, „Osservatore Triestino“ in „Wiener Landwirtschaftliche Zeitung“ zaradi

zagotovljenja kruha in ovsa

za garnizijske kraje 3. voja Maribor in Celovec, od 1. januarja 1906. leta do 31. decembra 1906. leta.

Natančnejši pogoji se lahko ogledajo slednji dan pri vojaških preskrbovalnih skladiščih v Mariboru, Celovcu in Gorici, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne, nadalje pri političnih okrajnih oblastvih in kmetijskih deželnih društvih. Zvezki pogojev se pri omenjenih preskrbovalnih skladiščih dobe po 56 vin. za komad, eventualno tudi po pošti.

C. in kr. intendancija 3. voja.

836-1

Ernest Hammerschmidt naslednik 3474-42
MADILE, WUTSCHER & Ko.
trgovina železnin in kovin
Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prešernova ulica št. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Lepota stasu

je za žensko najodličnejši čar, s katerim narava ne obdaruje prav rada. Dame bode gotovo veselo izvedeti, da se da narava s popolnoma nedolžnim sredstvom na nežni način prisiliti, da ne skopari tako v tem oziru. To finim ženskim krogom že znano sredstvo je iz čistega želičnega ekstrakta prirejeno

pristno Adonisovo milo,

ki edno pospešuje popolni razvoj prsi, obnovi celičevje in zaravna ramena. Vsled pozitivnega učinka Adonisovega mila pa raste tudi polt bolj sveža, poteze lepše in vse telo se pomladi. Prileže se vsaki naravi, tako razvijajoči se deklici kakor popolnoma razviti ženi ter koristi v veliki meri tudi suhim mršavim ljudem.

Adonisovo milo se rabi na zunanje brez izpremembe hranitve in načina življenja, torej ne škoduje zdravju kakor notranje rabljena sredstva. — V enem letu nad 3000 priznanih pism. Adonisovo milo se prodaja v kosih po 250 gr. z navodilom vred Kos velja 4 K, 3 kosi 10 K, 6 kosov 16 K, 12 kosov 30 K. Od 3 kosov dalje franco. Pošilja po povzetju ali denar naprej glavna zaloga 1964-5

M. Feith na Dunaju, VI., Mariahilferstrasse 45.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam kar najljubše, da sem prevzel staro, dobro znano gostilno

„Pri črnem orlu“ združeno s kavarno.

Otvoritev se vrši v nedeljo, dne 17. t. m.

Priporočam se sl. občinstvu kar najljubše, da me blagovoli počastiti s svojim obiskom. Poskrbljeno bo vedno za kar najboljšo kuhinjo kakor tudi za dobro kapljico vina in za pivo iz pivovarne gosp. Fröhlicha. Na razpolago so tudi sobe za tujce. Z gostilno je združena kavarna. Tudi v kavarni bo postreženo z vsem, kar spada v to stroko. Na razpolago je tudi biljard in glasovir. Priporočam tudi v najboljšem stanu se nabavljajoči hlev za živino. Tudi sl. občinstvu, ki potuje skozi Vrhniko, se priporočam kar najljubše ter beležim s spošto vanjem vdani

Ivan Bajc.

Na Vrhniki, dne 12. septembra 1905.

2917 1

Učenec

iz boljše rodbine, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v

drogeriji Anton Kanc

v Ljubljani, Selenburgove ulice 3.

Razglas.

Podpisano županstvo razpisuje mesto pomožnega

uradnika.

Biti mora več knjigovodstva ter imeti lepo pisavo.

Letna plača 800 kron.

Prošnje so vložiti do 20. septembra 1905 pri podpisnem županstvu. 2993-2

Mestno županstvo Rudolfovo
dne 9. septembra 1905.

GRIČAR & MEJAČ

Prešernove ulice 9

LJUBLJANA

Prešernove ulice 9

Največja zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke, velikanska izbira najnovejših modelov v konfekciji
za gospe in deklice.

Posebnost: vsakovrstne zelo praktične obleke za šolarje po najnižjih cenah.

Iskustveni in obzorniki: Dr. Ivan Tavčar.

Želodčne in črevesne bolezni nadlegujejo dojenčke posebno v gorkem letnem času, ko se jedila, pred vsemi pa mleko vsled vročine tako lahko pokvari. Kot varstvo proti enakim boleznim se priporoča uporaba Kufekejeve moke za otroke, ki ostane nespremenjena in ne povzroča samo, da se mleko v želodcu in črevesu v enakomerno drobne koščke zgosti, marveč omejuje tudi vrenje in odvrta in uničuje razvitek škodljivih snovi. Na ta način se obvarujejo otroci, ki zauživajo to otroško moko, popolnoma pred želodčnimi in črevesnimi boleznimi. Za otroke pa, ki so že oboleli, se svetuje mleko popolnoma ali vsaj deloma opustiti, in jih hraniti izključno le s Kufekejevo otroško moko, ki v vsakem slučaju popolnoma zadostuje.

Pouk

v glasbeni teoriji in glasovirju

daje gospodična z izvrstnimi izpričevali, za prvo, drugo in tretje leto. — Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Učenci

iz boljših rodov in sprejmejo na stanovanje in hrano pri uradniški vdovi. Lepo zračno stanovanje, vestno nadzorstvo. Klavir na razpolago.

Kje, — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Pri neki inženerski vdovi se dobi izvrstna večkrat se spreminjajoča

opoldanska hrana

ali tudi večerja. Kosilo se lahko pripravi ob 12. ali 2. uri.

Tudi se lahko ugotovi glede hrane vsem gospodom in samostojnim damam po njihovem okusu, ker je gospodinja vajena vseh različnih kuh avstro-ogrskih dežel. Kje? pove iz vljudnosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

V NOBENI SLOVENSKE HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI

POEZIJE

DOKTORJA

FRANCETA

PREŠERNA

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNO VEZANA 6 K 40 h, V USNJU VEZANA 9 K LJUDSKA IZDAJA 1 K, V PLATNO VEZANA 1 K 40 h. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYER & FED. BAMBERG V LJUBLJANI. DOBIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH.

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice

kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Spitalske ulice števil. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Pravkar izšlo: Janez Trdina. Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23—104
Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivačotega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in pričujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in iliri“
broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.
Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.
broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h.
eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.
Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje posojila in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Če hočete žgano kavo z velearomatičnim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgane kave, ki spajajo vse te vrline, namreč kave

Prve ljubljanske velike pražarne za kavo
KARLA PLANINŠKA na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Evropa“.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE BARVE ZA UMETNIKE
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA ŠTUDIJE
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

MEČLA, APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA ŽGALNO SLIKANJE VELIKO IZBIRO LESENIM IZDELKOV ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE

BRATA EBERL
TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV
MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

Otvoritveno naznanilo!

V nedeljo, dne 10. septembra 1905. leta otvoritev nove umetniške razstave

Panorama-Kosmorama

v Ljubljani, Dvorski trg 3, pod „Narodno kavarno“.

Stalna razstava odlikovanih izvornih stereogramov na steklu.
Vsak teden nova serija. * * Potovanje po vesoljnem svetu.
Zanimivost prve vrste. * Električna razsvetljava.
Ogleda se lahko vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure zvečer.
Vstopnina 30 h. Dijaki, otroci in vojniki 20 h. — V abonementu 10 vstopnic 2 K.
Dijaki, otroci in vojniki 1 K 50 h.

Od dne 10. do 17. septembra 1905. leta
Vzhodna Sibirija. Vladivostok. Preko-sibirska železnica. Amur. Irkutsk itd.

Išče se učitelj ruščine

za privatni pouk, dvakrat po 2 uri na teden. — Ponudbe pod naslovom „Ruščina“ na upravnistvo „Slov. Nar.“

Marijo Sever

učiteljico za klavir na Jurčičevem trgu št. 3

I. nadstr. desno je dobiti doma vsak dan od 10. do 11. ure dopoldne

Ceno se proda velika lesena baraka

ki se je v njej izvrševala gostilniška obrt in prodaja mešanega blaga. Baraka stoji v Podhomu pri Bledu pri gradnji Bohinjske železnice. — Več pove lastnik Anton Maver, založnik mengeškega piva v Lescah, Gorenjsko.

Slovenske muzikalije

ravnokar izšlo!
Govekar Fr.: Rokovnjači, uglasbil Viktor Parma, komplet K 10-70.

- Posamezno:
1. Overture za klavir K 250
 2. Kuplet za moški glas s klavirjem „1-“
 3. Zora vstaja, za sopran s klavirjem „1-“
 4. Cvetiček deklic prsa bela, samospev (sopran), z mešanim zborom ob spremljevanju klavirja „2-“
 5. Mladi vojaki, koračnica za klavir in petje „120“
 6. a) Oj zlata vinska kaplja ti, samospev z moškim zborom „3-“
 - b) Povsod me poznajo, samospev iz „Zdravice“

Govekar Fr.: Legijonarji, uglasbil Viktor Parma, komplet K 11-20.

- Posamezno:
1. Zapej mi, ptičica, glasno, pesem za sopran s klavirjem K 120
 2. V petju oglasimo, moški zbor s klavirjem „180“
 3. Kuplet za moški glas s klavirjem „1-“
 4. Romanca, samospev (tenor) z moškim zborom ob spremljevanju klavirja „180“
 5. Ptica, pesem za sopran s klavirjem „120“
 6. Skoz vas, koračnica. Po besedah J. Stritarja. Za klavir (s petjem ad libitum) „120“
 7. Sezidal sem si vinski hram, samospev z moškim zborom. Za petje in klavir iz „Zdravice“ „3-“

Dalje: 268—45
Viktor Parma: Mladi vojaki, koračnica s petjem ad libitum. Ze 3. izdaja K 120
Viktor Parma: Mladi vojaki, za citre „1-“
Viktor Parma: Slovenske evetke, potpouri po slovenskih napevih „250“
Viktor Parma: Triglavske rože, valček po slovenskih napevih „250“
Viktor Parma: Zdravice, za petje in klavir „3-“

Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, I. zvezek K 120 po pošti K 130.
Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, II. zvezek K 120 po pošti K 130.

Največja zaloga muzikalij v Ljubljani
Katalogi gratis in franko.
Izposojevalnica muzikalij obsega 10.000 števil.
Mesečni abonement s premijami.
Razpošilja tudi na sunaj
Oton Fischer
trgovina s muzikalijami v Ljubljani,